

**KOMMUNISTISEN
INTERNATIONALEN
III KONGRESSI⁹⁹**

22. KESÄKUUTA — 12. HEINÄKUUTA 1921

*Julkaistu ensi kerran kokonaisuudessaan:
„Kommunistisen Internationalen
III kongressissa VKP:n taktiikasta tehdyn
alustuksen teesit” v. 1921 erillisenä
kirjasena; puheet ja alustus v. 1922
kirjassa: „Kommunistisen Internationalen
Kolmas Maailmankongressi.
Pikakirjoituspöytäkirjat”. Pietari*

*Julkaistaan:
„Teesit” käsikirjoituksen mukaan,
puhe Italian kysymyksestä,
puhe Kommunistisen Internationalen
taktiikan puolustukseksi
ja alustus VKP:n taktiikasta
kirjan tekstin mukaan*

I

KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEN III KONGRESSISSA
 VKP:n TAKTIIKASTA TEHDYN ALUSTUKSEN TEESIT
 (Alustava luonnos)

1. VSFNT:n KANSAINVÄLINEN ASEMA

Venäjän Sosialistisen Federatiivisen Neuvostotasavallan kansainväliselle asemalle on nykyään luonteenomaista eräänlainen tasapainotila, joka tavattoman epävakanaanakin on luonut omalaatuiset maailmanpoliittiset suhdanteet.

Tämä omalaatuisuus ilmenee seuraavasti: toisaalta kansainvälinen porvaristo uhkuu hillitöntä vihaa ja kiukkua Neuvosto-Venäjää kohtaan ja on valmis millä hetkellä tahansa käymään kimppuun kuristaakseen sen. Toisaalta kaikki sotilaalliset asioihin puuttumisyrietykset, jotka maksoivat tuolle porvaristolle satoja miljoonia frangeja, ovat menneet täydellisesti myttyyn siitä huolimatta, vaikka Neuvostovalta oli silloin heikompi kuin nyt ja venäläisillä tilanherroilla sekä kapitalisteilla oli kokonaisia armeijoita VSFNT:n alueella. Oppositio Neuvosto-Venäjää vastaan käytävään sotaan nähden on voimistunut kaikissa kapitalistisissa maissa erittäin suuresti, valaen voimaa proletariaatin vallankumoukselliseen liikkeeseen ja temmaten mukaansa erittäin laajoja pikkuporvarillisia kansanjoukkoja. Eturistiriidat eri imperialistimaiden välillä ovat kärjistyneet ja kärjistyvät päivä päivältä yhä syvemmiksi. Vallankumouksellinen liike Idän monisatamiljoonaisten sorrettujen kansojen keskuudessa kasvaa erinomaisen voimakkaasti. Kaikkien näiden olosuhteiden vaikutuksesta kansainvälinen imperialismi osoittautui kykenemättömäksi kuristamaan Neuvosto-Venäjän, vaikka onkin paljon voimakkaampi, ja sen on ollut pakko tilapäisesti tunnustaa tai puolittain tunnustaa Neuvosto-Venäjä sekä ryhtyä kauppasuhteisiin tämän kanssa.

On syntynyt, vaikka äärimmäisen epävakaa ja äärimmäisen horjuva, mutta kuitenkin sellainen tasapainotila, että sosialistinen tasavalta voi olla olemassa — tietenkin vain jonkin aikaa — kapitalistisen maailman ympäröimänä.

2. LUOKKIEN VOIMASUHDE KANSAINVÄLISESSÄ MITASSA

Tällaisen asiointilan vallitessa luokkien voimasuhde kansainvälisessä mitassa on muodostunut seuraavanlaisiksi:

Kansainvälinen porvaristo, jolla ei ole mahdollisuutta käydä avointa sotaa Neuvosto-Venäjää vastaan, odottaa vaanien hetkeä, jolloin olosuhteet sallivat sen ryhtyä jatamaan tätä sotaa.

Kehittyneimpien kapitalististen maiden proletariaatti on jo kaikkialla nostanut esiin etujoukkonsa, kommunistiset puolueet, jotka kasvavat ja pyrkivät johdonmukaisesti valloittamaan puolelleen proletariaatin enemmistön jokaisessa maassa ja järkyttävät vanhojen trade-unionististen byrokraattien samoin kuin Amerikan ja Euroopan työväenluokan imperialistisilla etuoikeuksilla turmeltujen huippukerosten vaikutusvaltaa.

Kapitalististen maiden pikkuporvarilliset demokraatit, joiden edistyneintä osaa edustavat toinen Internationale ja Internationale II¹/₂, ovat tätä nykyä kapitalismin tärkein tuki, koska niiden vaikutuksen alaisena on yhä enemmistö tai huomattava osa teollisuuden ja kauppa-alan työläisistä sekä toimihenkilöistä, jotka pelkäävät vallankumouksen sattuessa menettävänsä imperialismin antamien etuoikeuksien luoman suhteellisen poroporvarillisen hyvinvointinsa. Mutta voimistuva talouspula huonontaa kaikkialla laajojen joukkojen asemaa, ja tämä seikka sen ohella, että kapitalismin säilyessä uusien imperialististen sotien kiertämättömyys käy yhä ilmeisemmäksi, tekee mainitun tuen yhä epävarmemmaksi.

Siirtomaiden ja puolisiirtomaiden työtätekevät joukot, jotka muodostavat maapallon väestön valtaenemmistön, ovat heränneet poliittiseen elämään jo XX vuosisadan alusta, varsinkin Venäjän, Turkin, Persian ja Kiinan vallankumousten vaikutuksesta. Vuosien 1914—1918 imperialistinen sota ja Venäjän Neuvostovalta muuttavat nämä joukot lopullisesti maailmanpolitiikan ja imperialismin

vallankumouksellisen hävittämisen aktiiviseksi tekijäksi, vaikka Euroopan ja Amerikan valistunut poroporvaristo, muun muassa II ja II $\frac{1}{2}$ Internationalen johtajat, sulkee itsepintaisesti silmänsä siltä. Näiden maiden etunenässä on Brittiläinen Intia, ja vallankumous kasvaa siellä sitä nopeammin, mitä suuremmaksi siellä kasvaa toisaalta teollisuus- ja rautatieläisproletariaatin merkitys ja toisaalta mitä julmemmaksi käy englantilaisten harjoittama terrori, heidän turvautuessaan yhä useammin joukkomurhiin (Amritsar)¹⁰⁰, julkisiin ruoskimisiin j.n.e.

3. LUOKKIEN VOIMASUHDE VENÄJÄLLÄ

Neuvosto-Venäjän sisäiselle poliittiselle tilanteelle on määräävänä se, että täällä on ensi kerran koko maailman historiassa jo useiden vuosien ajan ollut olemassa vain kaksi luokkaa: proletariaatti, jonka on kasvattanut vuosikymmenien kuluessa sangen nuori, mutta silti nykyaikainen koneellinen suurteollisuus, sekä pientalonpoikaisto, joka muodostaa väestön valtaenemmistön.

Suurmaanomistajat ja kapitalistit eivät ole kadonneet Venäjältä, mutta he ovat joutuneet täydellisen pakkoluovutuksen kohteeksi, poliittisesti heidät on kokonaan lyöty luokkana, jonka rippeet ovat piiloutuneet Neuvostovallan valtionvirkailijoiden joukkoon. He ovat säilyttäneet luokkorganisaationsa ulkomailla maanpakolaisina, joita on luultavasti 1 $\frac{1}{2}$ tai 2 miljoonaa henkeä ja joilla on yli puolisataa kaikkia porvarillisia ja „socialistisia” (s.o. pikkuporvarillisia) puolueita edustavaa päivälehteä, armeijan rippeet ja laajat yhteydet kansainväliseen porvaristoon. Tuo maanpakolaisjoukko tekee kaikin voimin ja keinoin työtä hävittääkseen Neuvostovallan ja palauttaakseen Venäjälle kapitalismin.

4. PROLETARIAATTI JA TALONPOIKAISTO VENÄJÄLLÄ

Venäjän sisäisen tilanteen ollessa tällainen sen proletariaatti hallitsevana luokkana asettaa ajankohdan pätehtäväksi määritellä ja toteuttaa oikein ne toimenpiteet, joita tarvitaan talonpoikaiston johtamiseksi, sitä varten, että voitaisiin ylläpitää lujaa liittoa sen kanssa, sitä varten, että

voitaisiin ajan mittaan siirtyä asteittain yhteiskunnallistettuun ja koneelliseen suurmaanviljelykseen. Tämä tehtävä on Venäjällä erikoisen vaikea maamme takapajuisuuden takia sekä sen vuoksi, että seitsenvuotinen imperialistinen ja kansalaissota on köyhdyttänyt sen äärimmilleen. Ja ilman tuollaista erikoisuuttakin tämä tehtävä on sosialistisen rakennustyön vaikeimpia tehtäviä, jotka nousevat kaikkien kapitalististen maiden eteen, mahdollisesti vain Englantia lukuunottamatta. Mutta Englanninkaan suhteen ei saa unohtaa, että vaikka pienten vuokraviljelijäin luokalla siellä on varsin vähälukuinen, niin sen sijaan pikkuporvarilliseen tapaan elävien ihmisten prosentti työläisten ja toimihenkilöiden keskuudessa on siellä tavattoman suuri, mikä on seurausta satojen miljoonien ihmisten tosiasiallisesta orjuudesta Englannille „kuuluviissa” siirtomaissa.

Sen vuoksi yleismaailmallisen proletaarisen vallankumouksen yhtenäisen kehitysprosessin kannalta katsoen Venäjällä parhaillaan eletävän aikakauden merkitys on siinä, että kokeillaan ja tarkistetaan käytännöllisesti valtiollista valtaa käyttävän proletariaatin politiikkaa suhteessa pikkuporvarillisiin joukkoihin.

5. PROLETARIAATIN JA TALONPOIKAISTON SOTILAALLINEN LIITTO

VSPNT:ssa

Pohjan proletariaatin ja talonpoikaiston oikeille keskinäisuuhteille Neuvosto-Venäjällä loi vuosien 1917—1921 kausi, jolloin koko maailman porvariston sekä kaikkien pikkuporvarillisten demokraattien puolueiden (eserrien ja menshevikkien) tukema kapitalistien ja tilanherrojen hyökkäys loi, lujitti ja muotoili proletariaatin ja talonpoikaiston välisen sotilaallisen liiton Neuvostovallan puolesta. Kansalaissota on luokkataistelun kärkevin muoto, ja mitä tuimempaa tämä taistelu on, sitä nopeammin sen liekeissä palavat poroksi kaikki pikkuporvarilliset harhakäsitykset ja ennakkoluulot, sitä ilmeisemmin itse käytäntö näyttää talonpoikaiston takapajuisimmillekin kerroksille, että vain proletariaatin diktatuuri voi pelastaa sen ja että eserrät ja menshevikit ovat tosiasiaa vain tilanherrojen ja kapitalistien käskyläisiä.

Mutta kun proletariaatin ja talonpoikaiston välinen sotilaallinen liitto oli — eikä voinut olla olematta — niiden kestävän liiton ensimmäinen muoto, se ei olisi voinut kestää

edes muutamaa viikkoa ilman tiettyä taloudellista liittoa mainittujen luokkien välillä. Talonpoika sai työväenvaltiolta kaiken maan ja turvan tilanherroja sekä kulakkeja vastaan; työläiset saivat talonpojilta elintarvikkeita lainaksi suurteollisuuden jälleenrakentamiseen saakka.

6. SIIRTYMINEN PROLETARIAATIN JA TALONPOIKAISTON OIKEIHIN TALOUDELLISIIN KESKINAISSUHTEISIIN

Pientalonpoikien ja proletariaatin liitto voi sosialistiselta näkökannalta katsoen muodostua täysin oikeaksi ja kestäväksi vasta silloin, kun täydelleen jälleenrakennetut kulkulaitos ja suurteollisuus tarjoavat proletariaatille mahdollisuuden antaa talonpojille vaihtotavarana elintarvikkeita vastaan kaikkia niitä tuotteita, joita nämä tarvitsevat itseään varten ja taloutensa parantamiseksi. Äärimmillen hävitetyssä maassa sitä ei voitu mitenkään saada heti aikaan. Elintarvikkeiden luovutusvelvollisuus oli keino, jota puutteellisesti järjestetty valtio saattoi helpoimmin soveltaa kestääkseen ja pitääkseen puoliaan tavattoman vaikeassa sodassa tilanherroja vastaan. Vuoden 1920 kato ja rehun puute kärjistikivät erikoisesti jo muutenkin suurta talonpoikien hätää ja tekivät viipymättömän siirtymisen elintarvikeveroon ehdottoman välttämättömäksi.

Kohtuullinen elintarvikevero tuo oitis suurta parannusta talonpoikaiston asemaan kannustaen sitä samalla laajentamaan kylvöaloja ja parantamaan maanviljelystä.

Elintarvikevero on siirtymistä talonpojan kaikkien viljelijäämien pakko-otosta oikeaan sosialistiseen tuotteiden vaihtoon teollisuuden ja maatalouden välillä.

7. KAPITALISMIN JA TOIMILUPIEN SALLITTAVUUDEN MERKITYS JA EHDOT, JOILLA NEUVOSTOVALTA NIITÄ SALLII

Elintarvikevero merkitsee luonnollisesti talonpojalle vapautta käyttää mielensä mukaan niitä ylijäämiä, joita hänelle jää veronmaksun jälkeen. Mikäli valtio ei voi tarjota talonpojalle sosialistisen tehtaan tuotteita vaihtaakseen niillä kaikki nämä ylijäämät, sikäli ylijäämien myyntivapaus merkitsee väistämättömästi kapitalismin kehityksen vapautta.

Mainituissa rajoissa se ei kuitenkaan ole lainkaan pelottavaa sosialismille niin kauan kuin kulkulaitos ja

suurteollisuus pysyvät proletariaatin käsissä. Päinvastoin, kapitalismin kehitys proletaarisen valtion valvonnan ja säännöstelyn alaisena (t.s. sanan *tässä* mielessä „valtio-kapitalismin” kehitys) on edullista ja välttämätöntä tavattoman köyhtyneessä ja takapajuisessa pientalonpoikaisessa maassa (luonnollisesti vain tietyissä rajoissa), koska se voi jouduttaa talonpoikaisen maanviljelyksen *viipymätöntä* nousua. Vieläkin enemmän tämä koskee toimilupia: suorittamatta mitään denationalisointia työväenvaltio vuokraa ulkomaalaisille kapitalisteille määrättyjä kaivoksia, metsä-alueita, öljykenttiä y.m. saadakseen heiltä lisää teollisuus-kalustoa ja koneita, joiden turvin voimme jouduttaa neuvostomaan suurteollisuuden jälleenrakentamista.

Se maksu, jonka toimiluvanhaltijat saavat osuutena arvokkaista tuotteista, on kieltämättä työväenvaltion maailmanporvaristolle maksamaa pakkoveroa; hämäämättä missään määrin tätä seikkaa meidän pitää käsittää selvästi, että meille on edullista maksaa tätä pakkoveroa jouduttaaksemme siten suurteollisuutemme jälleenrakentamista ja parantaaksemme tuntuvasti työläisten sekä talonpoikien asemaa.

8. ELINTARVIKEPOLITIIKKAMME SAAVUTUKSET

Neuvosto-Venäjän elintarvikepolitiikka vuosina 1917—1921 on ollut kieltämättä hyvin karkeaa ja puutteellista ja synnyttänyt paljon väärinkäytöksiä. Sitä toteutettaessa on tehty joukko virheitä. Mutta kokonaisuudessaan se kuitenkin oli niissä oloissa ainoa mahdollista politiikkaa. Ja se on täyttänyt historiallisen tehtävänsä: pelastanut proletariaatin diktatuurin hävitetyssä ja takapajuisessa maassa. Kieltämätön tosiasia on, että se on parantunut vähitellen. Täydellisen valtamme ensimmäisenä vuotena (1. VIII. 1918—1. VIII. 1919) valtio kokosi 110 miljoonaa puutaa viljaa; toisena vuotena — 220; kolmantena — yli 285.

Nyt kun meillä jo on käytännöllistä kokemusta, me asetamme tehtäväksemme koota ja laskemme saavamme kootuksi 400 miljoonaa puutaa (elintarvikeveron suuruus = 240 miljoonaa puutaa). Vasta silloin kun työväenvaltiolla on tosiasiallisesti hallussaan riittävät elintarvikevarastot, se kykenee taloudellisesti seisomaan vankasti

jaloillaan, turvaamaan, vaikkapa hitaan, mutta keskeytymättömän suurteollisuuden jälleenrakentamisen ja luomaan oikean finanssijärjestelmän.

9. SOSIALISMIN AINEELLINEN PERUSTA JA VENÄJÄN SÄHKÖISTÄMISSUUNNITELMA

Sosialismin ainoana aineellisena perustana voi olla koneellinen suurteollisuus, joka pystyy uudestijärjestämään myös maatalouden. Mutta ei saa rajoittua tähän yleiseen teesiin. Sitä on konkretisoitava. Uusimman tekniikan tasoa vastaava ja maatalouden uudestijärjestämään pystyvä suurteollisuus merkitsee koko maan sähköistämistä. Meidän oli laadittava tieteellisesti sellainen VSFNT:n sähköistämisen suunnitelma, ja sen työn me olemme tehneet. Kolmatta sataa Venäjän etevintä tiedemiestä, insinööriä ja agronomia on ollut mukana tässä työssä, se on saatu päätökseen, julkaistu paksuna niteenä, ja Neuvostojen VIII yleisvenäläinen edustajakokous vahvisti sen yleispiirteisään joulukuussa 1920. Nyt on jo suoritettu valmistelutyöt sähkötekniikkojen yleisvenäläisen edustajakokouksen koollekutsumiseksi elokuussa 1921 har-kitsemaan seikkaperäisesti tuota esitystä ja silloin se saa lopullisen valtiollisen vahvistuksen. Ensivuoroiset sähköistämistyöt aiotaan suorittaa kymmenessä vuodessa; ne vaativat noin 370 miljoonaa työpäivää.

Kun meillä v. 1918 rakennettiin 8 uutta sähköasemaa (4.757 kW — kilowattia), niin vuonna 1919 tämä luku nousi 36:een (1.648 kW) ja vuonna 1920 100:aan (8.699 kW).

Niin vaatimaton kuin tämä alku onkin meidän suunnattoman laajassa maassamme, se on kuitenkin alku, työ on saatu käyntiin ja sujuu yhä paremmin ja paremmin. Imperialistisen sodan jälkeen, sen jälkeen kun miljoona sotavankia on Saksassa tutustunut nykyaikaiseen kehittyneeseen tekniikkaan, kolmivuotisen kansalaissodan raskaan, mutta karkaisevan kokemuksen jälkeen venäläinen talonpoika ei ole enää sama, mikä hän oli ennen vanhaan. Hän näkee kuukausi kuukaudelta yhä selvemmin ja yhä havainnollisemmin, että vain proletariaatti kykenee johdattamaan pienviljelijöiden joukot vapauteen pääoman orjuudesta ja viemään ne sosialismiin.

10. „PUHTAAN DEMOKRATIAN”. II ja III/2 INTERNATIONALEN,
ESERRIEN JA MENSHEVIKKIEN MERKITYS PÄÄOMAN LIITTOLAISINA

Proletariaatin diktatuuri ei merkitse luokkataistelun päättymistä, vaan sen jatkumista uudessa muodossa ja uusin keinoin. Niin kauan kuin on olemassa luokkia, niin kauan kuin yhdessä maassa kukistettu porvaristo jatkaa kymmenkertaisella vimmallä hyökkäilyjään sosialismia vastaan kansainvälisessä mitassa, niin kauan tarvitaan tätä diktatuuria. Pienviljelijäin luokka ei voi olla siirtymäkaudella vapaa horjuvaisuudesta. Siirtymävaiheen vaikeudet ja porvariston vaikutus synnyttävät ajoittain kiertämättömästi horjuntaa tämän joukon mielialoissa. Proletariaatin, joka elämänperustansa, koneellisen suurteollisuuden rappioitumisen seurauksena on heikentynyt ja jossakin määrin deklassoitunut, tämän proletariaatin osaksi lankeaa nyt erittäin vaikea ja mitä suurin historiallinen tehtävä: sen on kestettävä tästä horjunnasta huolimatta ja vietävä loppuun asiansa — työn vapauttaminen pääoman ikeestä.

Poliittisesti pikkuporvariston horjunta ilmenee pikkuporvarillisten demokraattisten puolueiden, s.o. II ja III/2 Internationalen puolueiden politiikkana, joita puolueita ovat Venäjällä eserrien („socialistivallankumouksellisten”) ja menshevikkien puolueet. Kun niillä nyt on päämajansa ja sanomalehtensä ulkomailla, nuo puolueet tosiasiallisesti toimivat liitossa koko porvarillisen vastavallankumouksen kanssa ja palvelevat uskollisesti sitä.

Venäjäns suurporvariston viisaat johtajat ja heidän etunenässään Miljukov, „kadettien” („perustuslaillisten demokraattien”) puolueen johtaja, ovat antaneet täysin selvän, tarkan ja suoran arvion tästä pikkuporvarillisten demokraattien, s.o. eserrien ja menshevikkien esittämästä osasta. Kronstadtin kapinan yhteydessä, jossa menshevikit, eserrät ja valkokaartilaiset esiintyivät yhdistynein voimin, Miljukov kannatti tunnusta „Neuvostot ilman bolshevikeja”. Tätä ajatusta kehitellen hän kirjoitti: eserrät ja menshevikit „ovat tervetulleita” („Pravda” № 64, 1921, lainaus Pariisiin „Poslednije Novosti'sta”¹⁰¹), sillä heidän tehtävänä on suorittaa vallan *ensimmäinen siirto* pois bolshevikeilta. Suurporvariston johtaja Miljukov tekee oikeita huomioita kaikkien vallankumousten opetuksista, jotka osoittavat, etteivät pikkuporvarilliset demokraatit kykene pitämään valtaa käsissään, vaan ne esiintyvät aina vain porvariston

diktatuurin verhona, vain askelmana porvariston kaikkivaltaa kohti.

Proletaarinen vallankumous Venäjällä vahvistaa yhä uudelleen todeksi nämä vuosien 1789—1794 ja 1848—1849 antamat kokemukset, vahvistaa oikeiksi Fr. Engelsin sanat, jotka hän kirjoitti kirjeessään Bebelille 11. XII. 1884:

„...Puhdas demokratia... saa vallankumouksen hetkellä lyhyeksi ajaksi tilapäisen merkityksen... koko porvarillisen ja jopa feodaalisenkin talouden viimeisenä pelastuksen ankkurina... Aivan samoin vuonna 1848 koko feodaalisbyrokraattinen massa kannatti maaliskuusta syyskuuhun liberaaleja pitääkseen vallankumoukselliset joukot kuuliaisuudessa... Joka tapauksessa meidän ainoana vastustajamme kriisin aikana ja seuraavana päivänä sen jälkeen on koko taantumuksellinen massa yhdistyneenä puhtaan demokratian ympärille, ja sitä ei mielestäni saa jättää missään tapauksessa huomioon ottamatta” (julkaistu venäjän kielellä sanomalehdessä „Kommunistitsheski Trud”¹⁰², 1921, № 360, 9. VI. 1921, tov. V. Adoratskin kirjoituksessa: „Marx ja Engels demokratiasta”. Saksaksi kirjassa: Friedrich Engels: „Poliittinen testamentti”, Berliini 1920; „Nuorison kansainvälinen kirjasto”, № 12, s. 19)¹⁰³.

N. Lenin

Moskova, Kreml, 13. VI. 1921.

2

PUHE ITALIAN KYSYMYKSESTÄ
KESAKUUN 28 pnä

Toverit! Haluaisin vastata etupäässä tov. Lazzarille. Hän sanoi: „Esittäkää konkreettisia tosiasioita eikä vain sanoja.” Oivallista. Mutta jos luomme silmäyksen reformistis-oppoportunististen tendenssien kehitykseen Italiassa, niin mitä se on — sanoja vai tosiasioita? Te jätätte puheissanne ja koko politiikassanne huomioimatta sen Italian sosialistiselle liikkeelle varsin merkityksellisen seikan, että ei vain tuo tendenssi, vaan myös oppoportunistis-reformistinen ryhmä on ollut olemassa jo pitkän aikaa. Muistan vielä hyvin sen ajan, kun Bernstein aloitti oppoportunistisen propagandansa, joka päättyi sosialipatriotismiin, petturuuteen ja II Internationalen vararikkoon. Jo niistä ajoista me tunnemme Turatin ei vain nimeltä, vaan myös propagandasta Italian puolueessa ja Italian työväenliikkeessä, jonka hajottaja hän on ollut siitä kuluneiden 20 vuoden ajan. Ajan puute ei salli minun tutkia perusteellisesti Italian puoluetta koskevaa aineistoa, mutta pidän yhtenä tärkeimmistä asiakirjoista eräässä italialaisessa porvarilehdessä — en muista enää, „Stampassako” * vai „Corriere della Serassa” ** — julkaistua selostusta Reggio nell’ Emiliassa¹⁰⁴ pidetystä Turatin ja hänen ystäviensä konferenssista. Vertasin selostusta siihen, mitä „Avanti!”¹⁰⁵ julkaisi. Eikö se ole riittävä todistuskappale? Kommunistisen Internationalen II kongressin jälkeen me sanoimme väitellessämme Serratin ja hänen ystäviensä kanssa heille suoraan ja selvästi, minkälainen tilanne on meidän käsityksemme mukaan. Sanoimme heille, että Italian puolueesta ei tule kommunistista puo-

* — „Lehdistössä”. *Toim.*

** — „Iltakuriirissa”. *Toim.*

luetta niin kauan kuin se sietää riveissään Turatin kaltaisia miehiä.

Mitä tämä on — ovatko nämä poliittisia tosiasioita vai taaskin vain sanoja? Entä kun me Kommunistisen Internationalen II kongressin jälkeen sanoimme avoimesti Italian proletariaatille: „Älkää ryhtykö yhteistyöhön reformistien kanssa, Turatin kanssa” — ja kun Serrati alkoi julkaista Italian lehdistössä kirjoituksen toisensa jälkeen Kommunistista Internationalea vastaan ja kutsui reformistit koolle erityiseen neuvonpitoon — ovatko nämä kaikki sanoja? Se oli enemmän kuin kahtiajakaantumista, se oli jo uuden puolueen muodostamista. Pitää olla sokea ollakseen näkemättä sitä. Tällä asiakirjalla on tässä kysymyksessä ratkaiseva merkitys. Kaikki Reggio nell' Emilian konferenssiin osallistuneet on erotettava puolueesta: he ovat menshevikkejä, eivät venäläisiä, vaan italialaisia menshevikkejä. Lazzari sanoi: „Me tunnemme Italian kansan mentaliteetin.” Minä henkilökohtaisesti en rohkeneisi väittää samaa Venäjän kansasta — mutta eihän se ole tärkeää. „Italialaiset sosialistit ymmärtävät hyvin Italian kansan hengen”, sanoi Lazzari. Ehkä ymmärtävät, en halua kiistää. Mutta italialaista menshevismistä, jos otetaan huomioon konkreettiset tosiseikat ja itsepintainen haluttomuus sen juurimiseen, he eivät tunne. Meidän täytyy sanoa: on välttämätöntä, niin valitettavaa kuin se onkin, toistaa Toimeenpanevan komiteamme päätöslauselma. Kommunistisessa Internationalessa ei ole sijaa puolueelle, joka sietää riveissään Turatin kaltaisia opportunisteja ja reformisteja.

„Miksi pitäisi muuttaa puolueen nimi?” kysyy tov. Lazzari. „Sehän on täysin tyydyttävä.” Emme voi kuitenkaan yhtyä tuollaiseen mielipiteeseen. Me tunnemme II Internationalen vaiheet, sen luhistumisen ja vararikon. Tottahan tunnemme Saksan puolueen vaiheet. Tottahan tiedämme Saksan työväenliikkeen suurimman onnettomuuden johtuvan siitä, ettei se tehnyt pesäeroa jo ennen sotaa? Se maksoi hengen 20.000 työläiselle, jotka scheidemannilaiset ja keskustalaiset luovuttivat Saksan hallituksen käsiin poliisillaan ja saksalaisiin kommunisteihin kohdistetuilla valituksillaan.

Eikö edessämme ole nyt juuri samanlainen kuva Italiasta? Italian puolue ei ole koskaan ollut tosivallankumouksellinen. Sen suurimpana onnettomuutena on, ettei se

katkaissut välejään menshevikkeihin ja reformisteihin jo ennen sotaa ja että viimeksi mainitut jäivät edelleenkin puolueeseen. Tov. Lazzari sanoo: „Me myönnämme täydelleen, että välien katkaiseminen reformisteihin on välttämätöntä, ainoa erimielisyys on siinä, ettemme pitäneet tarpeellisena tehdä sitä Livornon edustajakokouksessa.”¹⁰⁶ Tosiasiat puhuvat kuitenkin toista. Me emme käsittele ensi kertaa kysymystä italialaisesta reformismista. Viime vuonna väitellessämme siitä Serratin kanssa kysyimme häneltä: „Anteeksi, mutta miksi Italian puolueen kahtiajakoa ei voida suorittaa heti, miksi se pitää lykätä?” Entä mitä Serrati vastasi meille? — Ei mitään. Ja tov. Lazzari, lainatessaan Frossardin artikkelia, jossa sanotaan, että „pitää olla taitava ja viisas”, pitää sitä nähtävästi argumenttina, joka puhuu hänen puolestaan ja meitä vastaan. Luullakseni hän erehtyy. Päinvastoin, se on mainio todiste meidän puolestamme tov. Lazzaria vastaan. Kun hän joutuu selittämään Italian työläisille käytöstään ja poistumistaan, mitä työläiset sanovat? Mitä te vastaatte työläisille, jos he myöntävät meidän taktiikkamme viisaaksi ja taitavaksi näennäisen kommunistisen vasemmiston polveilevaan taktiikkaan verraten — vasemmiston, joka ei aina ole edes kommunistinenkaan, vaan muistuttaa paljon useammin anarkismia?

Mitä merkitsevät kaikki Serratin ja hänen puolueensa sepitelmät siitä, että venäläiset muka haluavatkin vain sitä, että heitä jäljiteltäisiin? Me vaadimme juuri päinvastaista. Ei riitä, että osataan ulkoa kommunistiset päätöslauselmat ja käytetään joka tilaisuudessa vallankumouksellisia sanakäänteitä. Se ei riitä, ja me olemme etukäteen niitä kommunisteja vastaan, jotka osaavat tämän tai tuon päätöslauselman ulkoa. Tosikommunismien ensimmäinen ehto on pesäero opportunistista. Me puhumme täysin vapaasti ja avoimesti niiden kommunistien kanssa, jotka tämän hyväksyvät, ja sanomme heille täydellä oikeudella ja miehuudella: „Älkää tehkö mitään tyhmyksiä; olkaa viisaita ja taitavia.” Mutta näin me puhumme vain niille kommunisteille, jotka ovat katkaisseet välinsä opportunisteihin, mitä teistä ei vielä voida sanoa. Siksi toistankin: toivon, että kongressi vahvistaa Toimeenpanevan komitean päätöslauselman. Tov. Lazzari sanoi: „Me elämme valmistelun kautta.” Se on sula totuus. Te elätte valmistelun kautta. Tuon kauden ensim-

mäisenä vaiheena on pesäero menshevikeistä, samanlainen kuin se, jonka me teimme vuonna 1903 meikäläisistä menshevikeistä. Koko Saksan työväenluokka on joutunut kärsimään Saksan vallankumouksen historian pitkän ja raskaan sodanjälkeisen kauden kuluessa sen seikan takia, että Saksan puolue ei katkaissut välejänsä menshevikkeihin.

Tov. Lazzari sanoo Italian puolueen elävän valmistelun kautta. Sen myönnän täydellisesti. Ja ensimmäisenä etapina on oleva todenteolla suoritettu, lopullinen, selvä ja päättäväinen ero reformismista. Silloin joukot asettuvat täydellisesti kommunismin puolelle. Toinen etappi ei suinkaan tule olemaan vallankumouksellisten tunnusten toistamista. Se on ilmenevä siinä, että hyväksytään meidän viisaat ja taitavat ratkaisumme, jotka tulevat aina olemaan sellaisia ja joissa toistuu aina: vallankumouksellisia peruseriaatteita on sovellettava eri maiden erikoisuuksia vastaavasti.

Vallankumous Italiassa tulee tapahtumaan toisin kuin Venäjällä. Se alkaa toisin. Miten nimenomaan? Sitä ette tiedä te emmekä me. Italialaiset kommunistit eivät aina ole täysimittaisia kommunisteja. Kun Italiassa vallattiin tehtaita, kunnostautuiko siinä yksikään kommunisti? Ei, kommunismia ei silloin vielä ollut Italiassa; voidaan puhua tietystä anarkismista, mutta ei mitenkään marxilaisesta kommunismista. Viimeksi mainittu on vielä luotava, sitä on juurrutettava työläisjoukkoihin vallankumoustaistelun käytännössä. Ensi askeleena tällä tiellä on oleva lopullinen pesäero menshevikeistä, jotka ovat enemmän kuin 20 vuotta olleet yhteistyössä porvarillisen hallituksen kanssa. On hyvin mahdollista, että Modigliani, jota jouduin jonkin verran tarkkailemaan Zimmerwaldin ja Kienthalin konferensseissa, on siksi ovela poliitikko, ettei mene porvarilliseen hallitukseen, vaan pitää parempana pysyä sosialistisen puolueen keskuksessa, missä voi tuottaa porvaristolle paljon enemmän hyötyä. Ja Turatin sekä hänen ystäviensä ryhmän koko teoreettinen asenne, koko propaganda, koko agitaatio on jo yhteistyötä porvariston kanssa. Eikö se ole tullut todistetuksi niillä monilla sitaateilla, jotka Gennari esitti puheessaan? Niin, se on yhteisrintama, jonka Turati on valmistellut. Siksi minun on sanottava tov. Lazzarille: sellaisilla puheilla kuin teidän puheenne ja se, jonka tov. Serrati täällä piti, ei vallankumousta valmistella, vaan

hajotetaan. (Huutoja: „Bravo!” Suosionosoituksia.)

Livornossa teillä oli huomattava enemmistö. Teillä oli 98.000 ääntä reformistien 14.000 ja kommunistien 58.000 ääntä vastaan. Puhtaasti kommunistisen liikkeen alkuvaiheeksi Italian kaltaisessa maassa, jolla on tunnetut perinteensä, ja ilman kahtiajakaantumisen riittävää valmistelua on sanottua äänimäärää pidettävä kommunistien suurena menestyksenä.

Se on suuri voitto, kouraantuntuva todiste siitä, että työväenliike kehittyi Italiassa nopeammin kuin meillä Venäjällä, sillä jos tunnette meidän liikettämme koskevat numerot, niin tiedätte, että tsarismien kukistamisen jälkeen helmikuussa 1917 ja porvarillisen tasavallan aikana me olimme vielä vähemmistönä menshevikkeihin verraten. Näin oli 15 vuotta kestäneen ankan taistelun ja jakaantumisen jälkeen. Meillä oikea siipi ei päässyt kehittymään, eikä se ollut niin yksinkertaista kuin te ajattelette puhuessanne Venäjästä ylimielisessä äänilajissa. Kehitys Italiassa tulee ehdottomasti kulkemaan kokonaan toisin. Taisteltuamme 15 vuotta menshevikkejä vastaan ja tsarismien kukistuttua me aloitimme toimintamme paljon pienempilukuisella kannattajajoukolla. Teillä on 58 tuhatta kommunistisesti ajattelevaa työläistä ja toisaalta 98 tuhatta yhdistynyttä keskustalaista, joiden asenne on epämääräinen. Se on todiste, se on tosiasia, jonka täytyy ehdottomasti saada vakuuttuneiksi kaikki ne, jotka eivät halua sulkea silmiään Italian työväen joukkoliikkeeltä. Kaikki ei tapahtu heti. Mutta se todistaa jo, että työläisjoukot ovat meidän puolellamme — eivät entiset johtajat, byrokraatit, professorit eivätkä sanomalehtimiehet, vaan todella riistetty luokka, kaikkien riistettyjen etujoukko. Ja se näyttää, miten suuren virheen te teitte Livornossa. Se on tosiasia. Teillä oli 98 tuhatta ääntä, mutta te piditte parempana liittyä yhteen 14 tuhannen reformistin kanssa 58 tuhatta kommunistia vastaan. Vaikka nuo kommunistit eivät olisi olleet todellisia kommunistejakaan, vaikka he olisivat olleet vain Bordigan kannattajia — mikä ei ole totta, sillä II kongressin jälkeen Bordiga ilmoitti aivan lojaalisti luopuvansa kaikesta anarkismista ja antiparlamentarismista —, niin sittenkin teidän olisi pitänyt liittyä yhteen heidän kanssaan. Entä mitä te teitte? Te piditte parempana liittyä yhteen 14 tuhannen

reformistin kanssa ja katkaista välit 58 tuhanteen kommunistiin. Ja tämä on paras todiste siitä, että Serratin politiikka on ollut onnettomuudeksi Italialle. Me emme ole koskaan halunneet Serratin jäljittelevän Italiassa Venäjän vallankumousta. Se olisi tyhmää. Meillä on riittävästi järkeä ja joustavuutta, välttääksemme tekemästä sellaista tyhmyyttä. Mutta Serrati on todistanut olleensa politiikassaan Italiassa väärässä. Ehkäpä hänen on pitänyt luovia. Tämä on se sanonta, jota hän vuosi sitten täällä useimmin toisti. Hän puhui: „Me osaamme luovia, emme halua jäljitellä orjamaisesti. Se olisi idiotismia. Meidän täytyy luovia saadaksemme aikaan eron opportunisteista. Te venäläiset, te ette osaa sitä tehdä. Me italialaiset olemme siinä suhteessa taitavampia. Vielä se nähdään.” Ja mitä olemme nähneet? Serrati on luovinnut suuremmoisesti. Hän on katkaissut välit 58 tuhanteen kommunistiin. Ja nyt toverit saapuvat tänne ja sanovat: „Jos te hylkääte meidät, niin joukot menevät sekaisin.” Siinä te toverit erehdytte. Työläisjoukot Italiassa ovat jo nyt menneet sekaisin, ja niille on hyödyksi, jos me sanomme: „Toverit, Italian työläiset, valitkaa joko Kommunistinen Internationale, joka ei koskaan vaadi teitä jäljittelemään orjallisesti venäläisiä, tai menshevikit, jotka me tunnemme 20 vuoden ajalta ja joita emme koskaan siedä naapureinamme todella vallankumouksellisessa Kommunistisessa Internationalessa.” Näin me sanomme Italian työläisille. Tuloksista ei voi olla epäilystä. Työläisjoukot seuraavat meitä. (M y r s k y i s ä ä h y v ä k s y m i s t ä.)

3

PUHE KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEN TAKTIIKAN
PUOLUSTUKSEKSI
HEINÄKUUN 1 pnä

Toverit, suureksi harmikseni minun täytyy rajoittaa itsepuolustukseen. (N a u r u a.) Sanon — suureksi harmikseni, sillä perehdyttyäni тов. Terracinin puheeseen ja kolmen valtuuskunnan korjausehdotuksiin minun tekisi kovin mieli siirtyä hyökkäykseen, sillä niitä mielipiteitä vastaan, joita Terracini ja nuo 3 valtuuskuntaa puolustivat, tarvitaan itse asiassa hyökkäystoimia. Ellei kongressi ryhdy päättävään hyökkäykseen tuollaisia virheitä, tuollaisia „vasemmistolaisia” typeryyksiä vastaan, silloin koko liike on tuhoon tuomittu. Sellainen on syvä vakaumukseni. Mutta me olemme järjestäytyneitä ja kurinalaisia marxilaisia. Emme voi tyytyä pitämään puheita yksityisiä tovereita vastaan. Me venäläiset olemme jo kuvotukseen saakka kyllästyneet noihin vasemmistolaisiin fraaseihin. Me olemme järjestöihmissiä. Suunnitelmiamme laadinnassa meidän on kuljettava järjestyneesti ja yritettävä löytää oikea linja. Kenellekään ei tietysti ole salaisuus, että teesimme ovat kompromissin tulos. Mutta miksikä ei voisi olla niinkin? Kompromissit ovat tietyissä oloissa välttämättömiä kommunistien keskuudessa, jotka ovat kutsuneet koolle jo kolmannen kongressin ja laatineet määrätynlaiset perussäännökset. Teesejämme, jotka venäläinen valtuuskunta esitti, on tutkittu ja valmisteltu mitä yksityiskohtaisimmin ja ne ovat pitkällisen pohdinnan ja eri valtuuskuntien kanssa käytyjen neuvottelujen tulos. Niissä pyritään määrittelemään Kommunistisen Internationalen peruslinja ja niitä tarvitaan varsinkin nyt,

sen jälkeen kun emme ole vain muodollisesti tuominneet aitoja keskustalaisia, vaan myös erottaneet heidät puolueesta. Sellaiset ovat tosiasiat. Minä aion puolustaa näitä teesejä. Ja kun nyt ilmestyy Terracini ja sanoo, että meidän on jatkettava taistelua keskustalaisia vastaan, ja sitten kertoo, miten tuota taistelua aiotaan käydä, niin minä sanon, että jos nuo korjausehdotukset tarkoittavat tiettyä suuntaa, niin tuota suuntaa vastaan pitää taistella säälimättä, koska muussa tapauksessa ei ole kommunismia eikä Kommunistista Internationalea. Minua ihmetyttää, ettei Saksan kommunistinen työväenpuolue allekirjoittanut näitä korjausehdotuksia. (Naurua.) Kuulkaapa vain, mitä Terracini puolustaa ja mistä nämä korjausehdotukset puhuvat. Ne alkavat seuraavasti: „1. sivun 1. palstalta, 19. riviltä pitää poistaa sana: 'enemmistö'...” Enemmistö! Se on tavattoman vaarallista! (Naurua.) Sitten edelleen: sanan „perusajatuksset” asemesta pitää kirjoittaa „päämäärät”. Perusajatuksset ja päämäärät ovat kaksi eri asiaa: ovathan anarkistitkin samaa mieltä kanssamme päämääristä, sillä hekin kannattavat riiston ja luokkaeroavuuksien hävittämistä.

Elämässäni olen joutunut tekemisiin ja keskustellut vain harvojen anarkistien kanssa, mutta olen silti nähnyt heitä tarpeeksi. Silloin tällöin olen päässyt yhteisymmärrykseen heidän kanssaan päämääristä, mutta en milloinkaan periaatteista. Periaatteet eivät ole päämäärä, ne eivät ole ohjelma, eivät taktiikkaa eivätkä teoriaa. Taktiikka ja teoria eivät ole periaatteita. Mikä meitä erottaa periaatteiden mielessä anarkisteista? Kommunismin periaatteita ovat proletariaatin diktatuurin pystyttäminen ja valtion pakotuskeinojen käyttäminen siirtymäkaudella. Sellaiset ovat kommunismin periaatteet, mutta ne eivät ole sen päämäärä. Ja toverit, jotka ovat esittäneet sellaisen ehdotuksen, ovat tehneet virheen.

Toiseksi siellä on sanottu: „Pitää pyyhkiä pois sana 'enemmistö'.” Lukekaa kaikki:

„Kommunistisen Internationalen III kongressi ryhtyy tarkistamaan taktiikan kysymyksiä olosuhteissa, jolloin objektiivinen tilanne useissa maissa on vallankumouksellisessa mielessä kärjistynyt ja on perustettu useita kommunistisia joukkopuolueita, jotka muuten eivät ole missään ottaneet käsiinsä työväenluokan enemmistön tosiasiallista johtoa sen todella vallankumouksellisessa taistelussa.”

Ja nyt halutaan poistaa sana „enemmistö”. Jos emme voi sopia näin yksinkertaisista asioista, niin en käsitä, miten voimme työskennellä yhdessä ja johtaa proletariaattia voittoon. Silloin on turhaa ihmetellä, että emme voi päästä yksimielisyyteen periaatekysymyksessäkään. Osoittakaa minulle sellainen puolue, joka olisi jo voittanut puolelleen työväenluokan enemmistön. Terracini ei ajatellutkaan esittää mitään esimerkkiä. Eikä sellaista esimerkkiä ole olemassakaan.

Näin ollen siis „periaatteiden” tilalle pitäisi panna sana „päämäärät” ja sana „enemmistö” pyyhkiä pois. Kiitän nöyrimmästi! Me emme siihen suostu. Ei edes Saksan puolueella, joka on parhaimpia, ole takanaan työväenluokan enemmistöä. Se on tosiasia. Me, joilla on edessä mitä raskain taistelu, emme pelkää sanoa julki tuota totuutta, mutta täällä on kolme valtuuskuntaa, jotka haluavat alkaa valheella, sillä jos kongressi poistaa sanan „enemmistö”, niin se sillä osoittaa haluavansa valhetta. Se on päivän selvä.

Sitten seuraa tällainen korjaus: „Sivu 4, 1. palstalla, 10. rivillä sanat 'Avoin kirje' j.n.e. 'pitää poistaa'.” Kuulin jo tänään puheen, josta tavoitin saman ajatuksen. Siinä se oli kyllä täysin luonnollista. Se oli Saksan kommunistisen työväenpuolueen jäsenen tov. Hempelin puhe. Hän sanoi: „Avoin kirje oli opportunismien ilmaus.” Suureksi harmikseni ja häpeäkseni olen jo kuullut samanlaisia mielipiteitä yksityiskeskusteluissa. Mutta kun „Avoin kirje” julistetaan kongressissa näin pitkän keskustelun jälkeen opportunistiseksi, se on synty ja häpeä! Ja nyt esiintyy tov. Terracini kolmen valtuuskunnan nimissä ja haluaa poistaa sanat „Avoin kirje”. Miksi sitten taistellaan Saksan kommunistista työväenpuoluetta vastaan? „Avoin kirje” on mallikelpoinen poliittinen askel. Niin sanotaan teeseissämme. Ja sitä kantaa meidän on ehdottomasti puolustettava. Se on mallikelpoinen askel, ensimmäinen käytännöllinen toimenpide työväenluokan enemmistön voittamiseksi puolellemme. Joka ei käsitä sitä, että Euroopassa — missä melkein kaikki proletarit ovat järjestyneitä — meidän on voitettava puolellemme työväenluokan enemmistö, hän on kommunistisen liikkeen kannalta mennyttä miestä, hän ei opi milloinkaan mitään, ellei ole oppinut tätä näinä kolmena suuren vallankumouksen vuotena.

Terracini sanoo, että me voitimme Venäjällä, vaikka puolue oli hyvin pieni. Hän on tyytymätön siihen, mitä sanotaan teeseissä Tshekkoslovakian suhteen. Korjaus-ehdotuksia on 27, ja jos ryhtyisin arvostelemaan niitä, pitäisi minun eräiden puheenvuoron käyttäjien lailla puhua vähintään kolme tuntia... Täällä sanottiin, että Tshekkoslovakian kommunistisessa puolueessa on 300—400 tuhatta jäsentä, että on saatava mukaan enemmistö, luotava murtumaton voima ja vedettävä edelleenkin mukaan yhä uusia työläisjoukkoja. Terracini on jo valmis hyökkäämään. Hän sanoo: jos puolueessa jo on 400 tuhatta työläistä, mihin me vielä lisää tarvitsemme? Pyyhittävä pois! (N a u r u a.) Hän pelkää sanaa „joukot” ja haluaa pyyhkiä sen pois. Tov. Terracini ei ole paljoakaan käsittänyt Venäjän vallankumouksesta.

Meidän puolueemme Venäjällä oli pieni, mutta kanssamme oli sen lisäksi myös Työläisten ja talonpoikien edustajain Neuvostojen enemmistö koko maassa. (H u d a h d u s: „Oikein!”) Missä se on teillä? Meidän puolellamme oli melkein puolet armeijasta, joka silloin käsitti vähintään 10 miljoonaa miestä. Onko teidän puolellanne armeijan enemmistö? Osoittakaa minulle sellainen maa! Jos näitä tov. Terracinin mielipiteitä kannattaa vielä kolme valtuuskuntaa, silloin ei Internationalessa ole kaikki kunnossa! Silloin meidän on sanottava: „Seis! Päättäväinen taistelu! Muuten Kommunistinen Internationale tuhoutuu.”

Kokemukseni perusteella minun on sanottava, vaikka olenkin puolustavalla kannalla (n a u r u a), että puheeni tarkoituksena ja periaatteena on valtuuskuntamme esittämien päätöslauselman ja teisien puolustaminen. Olisi tietysti pedanttisuutta sanoa, ettei niissä saa muuttaa kirjaintakaan. Olen joutunut lukemaan monia päätöslauselmia ja tiedän hyvin, että niiden jokaiseen riviin voitaisiin tehdä mainioita korjauksia. Mutta se olisi pedanttisuutta. Jos nyt kuitenkin sanon, että poliittisessa mielessä ei voida muuttaa kirjaintakaan, niin tämä siksi että korjaus ehdotuksilla on, kuten huomaa, täysin määrätty poliittinen luonne, siksi että ne johtavat tielle, joka on Kommunistiselle Internationaalle vahingollinen ja vaarallinen. Senvuoksi niin minun kuin meidän kaikkien ja venäläisen valtuuskunnan on vaadittava, ettei teeseissä muutettaisi kirjaintakaan. Me emme vain tuominneet meikäläisiä oikeistoaineiksi, me

karkotimme heidät. Mutta jos taistelu oikeistolaisia vastaan muutetaan urheiluksi, kuten Terracini tekee, niin meidän on sanottava: „Riittää! Muuten vaara käy liian vakavaksi!”

Terracini puolusti hyökkäystaistelun teoriaa. Paljon puhutuissa korjausehdotuksissa esitetään tästä asiasta parin kolmen sivun mittainen määritelmä. Meidän ei tarvitse lukea sitä. Tiedämme mitä siellä on kirjoitettu. Terracini sanoi täysin selvästi, mistä on kysymys. Hän puolusti hyökkäysteoriaa viitaten „dynaamisiin tendensseihin” ja „siirtymiseen passiivisuudesta aktiivisuuteen”. Meillä Venäjällä on jo riittävästi poliittista kokemusta taistelusta keskustalaisia vastaan. Jo 15 vuotta sitten me kävimme taistelua meikäläisiä opportunisteja ja keskustalaisia sekä myös menshevikkejä vastaan ja voitimme paitsi menshevikkejä myös puolianarkistit.

Ellemme olisi sitä tehneet, emme olisi kyenneet pitämään valtaa käsissämme kolmea ja puolta viikkoakaan saatikka sitten kolmea ja puolta vuotta, emmekä voisi kutsua tänne koolle kommunistisia kongresseja. „Dynaamiset tendenssit”, „siirtyminen passiivisuudesta aktiivisuuteen” ovat fraaseja, joita vasemmistoeserrät käyttivät meitä vastaan. Nyt he istuvat vankiloissa, puolustavat siellä „kommunismia päämääriä” ja pohtivat „siirtymistä passiivisuudesta aktiivisuuteen”. (Naurua.) Sellainen perustelu, jota ehdotetaan korjauksissa, on mahdotonta, sillä niissä ei ole marxilaisuutta, ei poliittista kokemusta eikä perustelua. Olemmeko me teeseissämme kehittäneet vallankumouksellisen hyökkäyksen yleistä teoriaa? Onko Radek tai joku muu meistä tehnyt sellaisen tyhmyyden? Me puhuimme hyökkäysteoriasta täysin määrättyä maata ja täysin määrättyä aikakautta silmälläpitäen.

Me voimme esittää menshevikkejä vastaan käymästämme taistelusta tapauksia, jotka osoittavat, että jo ensimmäisen vallankumouksen edellä oli henkilöitä, jotka epäilivät sitä, että vallankumouksellisen puolueen täytyy hyökätä. Jos jollakin sosialidemokraatilla — me kaikki sanoimme silloin itseämme sosialidemokraateiksi — heräsi sellaisia epäilyksiä, me ryhdyimme taisteluun häntä vastaan ja sanoimme, että hän on opportunisti, että hän ei ymmärrä mitään marxilaisuudesta eikä vallankumouksellisen puolueen dialektiikasta. Voiko puolue väitellä siitä, onko vallankumouk-

sellinen hyökkäys yleensä sallittua? Löytääksemme meiltä sellaisia esimerkkejä pitää palata ajassa viitisentoista vuotta taaksepäin. Jos on jossakin joku keskustalainen tai naamioitunut keskustalainen, joka kiistää hyökkäysteorian, niin sellaiset pitää erottaa viipymättä. Tämä kysymys ei voi herättää väittelyä. Mutta se tosiasia, että me vielä nytkin, Kommunistisen Internationalen kolmivuotisen olemassaolon jälkeen väittelemme „dynaamisista pyrkimyksistä”, „siirtymisestä passiivisuudesta aktiivisuuteen”, on synty ja häpeä.

Meillä ei ole tästä asiasta kiistaa tov. Radekin kanssa, joka oli yhdessä kanssamme näitä teesejä laatimassa. Ehkä ei ollut täysin oikein ryhtyä puhumaan Saksassa vallankumouksellisen hyökkäyksen *teoriasta* sen jälkeen kun tosiasiallinen hyökkäys oli jäänyt valmistelematta. Kuitenkin maaliskuun joukkoliike on suuri askel eteenpäin, vaikka sen johtajat tekivätkin virheitä. Mutta se ei merkitse mitään. Sadattuhannet työläiset taistelivat urhoollisesti. Taistelipa Saksan kommunistinen työväenpuolue porvaristoa vastaan miten miehuullisesti tahansa, meidän on sanottava samaa, mitä tov. Radek sanoi eräässä venäjänkielisessä artikkelissaan Hölzistä. Jos joku, vaikkapa anarkistikin, taistelee urhoollisesti porvaristoa vastaan, se on tietysti suuri asia, mutta kun sadattuhannet taistelevat sosialistiluopioiden katalaa provokaatiota ja porvaristoa vastaan, niin se on todellinen edistysaskel.

On hyvin tärkeää suhtautua kriittisesti omiin virheisiinsä. Me aloitimme siitä. Jos taistelun jälkeen, johon on osallistunut satojatuhansia, joku esiintyy tuota taistelua vastaan ja käyttäytyy kuten Levi, hänet on erotettava. Se tehtiinkin. Mutta meidän on johdettava siitä opetus: valmistelimme me hyökkäyksen? (R a d e k: „Emme valmistelleet edes puolustusta.”) Niin, hyökkäyksestä puhuttiin vain sanomalehtiartikkeleissa. Tämä teoria sovellettuna maaliskuun liikkeeseen Saksassa v. 1921 oli väärä — meidän on se myönnettävä — mutta yleensä vallankumouksellisen hyökkäyksen teoria ei suinkaan ole väärä.

Me voitimme Venäjällä ja voitimme niin helpolla siksi, että valmistelimme vallankumouksemme imperialistisen sodan aikana. Tämä oli ensimmäinen edellytys. Meillä oli aseissa kymmenen miljoonaa työläistä ja talonpoikaa ja tunnuksemme oli: viipymätön rauha, hinnalla millä

hyvänsä. Me voitimme sen vuoksi, että mitä laajimpien talonpoikaisjoukkojen mieliala oli vallankumouksellinen suurtilanherroja vastaan. Sosialistivallankumoukselliset, II ja II $\frac{1}{2}$ Internationalen kannattajat, olivat marraskuussa 1917 suuri talonpoikaispuolue. He vaativat vallankumouksellisia menetelmiä, mutta kuten aidoilta II ja II $\frac{1}{2}$ Internationalen sankareilta heiltä puuttui miehuullisuutta toimia vallankumouksellisesti. Me sanoimme elojen syyskuussa 1917: „Taistelemme teoreettisesti eserriä vastaan kuten ennenkin, mutta olemme käytännössä valmiit hyväksymään heidän ohjelmansa, sillä vain me kykenemme toteuttamaan tuon ohjelman.” Ja minkä sanoimme, sen teimmekin. Me voitimme puolellemme talonpoikaiston, joka oli marraskuussa 1917, voittomme jälkeen, mielialaltaan meitä vastaan ja lähetti Perustavaan kokoukseen suurimman osan sosialistivallankumouksellisia, me voitimme sen puolellemme, ellei aivan muutamassa päivässä, kuten minä silloin virheellisesti oletin ja ennustin, niin joka tapauksessa muutaman viikon sisällä. Ero ei ollut suuri. Osoitakaa minulle Euroopassa sellainen maa, jossa voisitte valloittaa puolellenne talonpoikaiston enemmistön muutamassa viikossa? Ehkä Italia on sellainen maa? (Naurua.) Kun puhutaan, että me voitimme Venäjällä siitä huolimatta, vaikka meillä oli pieni puolue, niin sillä vain osoitetaan, ettei ole ymmärretty Venäjän vallankumousta ja ettei ensinkään ymmärretä sitä, miten vallankumousta pitää valmistella.

Ensimmäisenä askeleenamme oli todellisen kommunistisen puolueen luominen tietääksemme, kenen kanssa olemme tekemisissä ja kehen me voimme täydellisesti luottaa. I ja II kongressin tunnuksena oli: „Alas keskustalaiset!” Ellemme suoriudu kautta linjan ja kaikkialla maailmassa keskustalaisista ja puolikeskustalaisista, joita me Venäjällä sanomme menshevikeiksi, silloin emme voi omaksua edes kommunismin aakkosia. Ensimmäinen tehtävämme on luoda tosivallankumouksellinen puolue ja tehdä pesäero menshevikeistä. Se on kuitenkin vain valmistava koulu. Meillä on jo koolla III kongressi, mutta tov. Terracini väittää entiseen tapaan, että valmistavan koulun tehtävänä on keskustalaisten ja puolikeskustalaisten karkottaminen, jahaaminen ja paljastaminen. Kiitän nöyrimmästi! Sitä olemme jo harrastaneet riittävästi. Sanoimme jo II kongressissa,

että keskustalaiset ovat vihollisiamme. Mutta pitäähän toki mennä eteenpäin. Toisen asteen tehtävänä on, että järjestydyttymme puolueeksi opimme valmistelevaan vallankumousta. Monissa maissa emme ole vielä oppineet edes sitä, miten johtoasema on saavutettavissa. Me voitimme Venäjällä siksi, että puolellamme ei ollut ainoastaan kiistaton työväenluokan enemmistö (vuoden 1917 vaaleissa työläisten valtaenemmistö oli meidän puolellamme menshevikkejä vastaan), vaan puolellemme siirtyi myös puoli armeijaa heti, kun olimme ottaneet vallan, ja $\frac{9}{10}$ talonpoikaistosta muutaman viikon sisällä; me voitimme siksi, ettemme hyväksyneet omaa agrariohjelmaamme, vaan eserien ohjelman ja toteutimme sen käytännössä. Voittomme olikin juuri siinä, että toteutimme eserrälläisen ohjelman; sen vuoksi tuo voitto muodostuikin niin helpoksi. Voitteko te Lännessä odottaa mitään vastaavalaista? Naurettavaa! Tov. Terracini ja te kaikki korjausehdotusten allekirjoittajat, vertailkaapa konkreettisia taloudellisia ehtoja. Voiton jälkeen etemme nousseet vaikeudet olivat erittäin suuret siitä huolimatta, että enemmistö asettui niin pian puolellemme. Me kuitenkin selviydyimme, sillä emme unohtaneet päämääriämme enempää kuin periaatteitammekaan emmekä sietäneet puolueessamme henkilöitä, jotka vaikenivat periaatteista ja puhuivat päämääristä, „dynaamisista tendensseistä” ja „siirtymisestä passiivisuudesta aktiivisuuteen”. Ehkä meitä syytetään siitä, että me katsomme paremmaksi pitää moiset herrat vankilassa. Mutta muuten diktatuuri on mahdotonta. Meidän on valmistettava diktatuuri, ja se merkitsee taistelua tuollaisia fraaseja ja tuollaisia korjausehdotuksia vastaan. (N a u r u a.) Teeseissämme puhutaan kaikkialla joukoista. Mutta toverit, pitäähän ymmärtää, mitä ovat joukot. Saksan kommunistinen työväenpuolue, toverit vasemmalta, käyttävät liian usein tuota sanaa väärin. Kuitenkaan ei tov. Terracini eivätkä liioin näiden korjausehdotusten allekirjoittajat tiedä, mitä pitää käsittää sanalla „joukot”.

Olen puhunut jo muutenkin liian kauan ja siksi haluaisin sanoa vain muutaman sanan siitä, mitä ovat „joukot”. Käsite „joukot” on muuttuva, se muuttuu taistelun luonteeseen muuttuessa. Taistelun alussa riitti muutama tuhat tosivallankumouksellista työläistä, että voitiin puhua joukoista. Jos puolue onnistuu saamaan mukaan taisteluun muitakin

kuin omat jäsenensä, jos sen onnistuu saada havahtumaan myös puolueettomat, niin se on jo joukkojen valloituksen alkua. Meidän vallankumoustemme aikana on ollut tapauksia, jolloin muutama tuhat työläistä on merkinnyt joukkoja. Liikkeemme historiasta, menshevikkejä vastaan käydyn taistelun historiasta löytyy paljon sellaisia esimerkkejä, jolloin muutama tuhat työläistä yhdessä kaupungissa on riittänyt antamaan liikkeelle ilmeisen joukkoluonteen. Jos muutama tuhat puolueeseen kuulumatonta työläistä, jotka tavallisesti elävät jokapäiväisten arkihuoliensa parissa, elää kitkuttavat joten kuten eivätkä ole koskaan kuulleet mitään politiikasta, jos nämä työläiset alkavat toimia vallankumouksellisesti, silloin olemme tekemisissä joukkojen kanssa. Jos liike kasvaa ja voimistuu, se muuttuu vähitellen todelliseksi vallankumoukseksi. Me olemme nähneet sen vuosina 1905 ja 1917, kolmen vallankumouksen aikana, ja tekin tulette vielä vakuuttumaan siitä. Kun vallankumous on jo riittävästi valmisteltu, käsite „joukot” muuttuu, muuttamista tuhansista työläisistä ei enää muodostu joukkoja. Silloin tämä sana alkaa merkitä jotain muuta. Käsite „joukot” muuttuu siinä mielessä, että sillä käsitetään enemmistöä, eikä yksinkertaisesti vain työläisten enemmistöä, vaan kaikkien riistettyjen enemmistöä; kaikki muunlaiset tulkinnat ovat vallankumousmiehelle luvattomia, kaikinainen muu tämän sanan sisältö muuttuu käsittämättömäksi. On mahdollista, että pienikin puolue, esimerkiksi Englannin tai Amerikan puolue voi, tutkittuaan hyvin valtiollisen kehityksen kulkua ja perehdyttyään puolueettomien joukkojen elämään ja tottumuksiin, nostattaa suotuisalla hetkellä vallankumouksellisen liikkeen (tov. Radek mainitsi hyvänä esimerkkinä kaivostyöläisten lakon). Jos sellainen puolue esiintyy sellaisena ajankohtana omine tunnuksineen ja saa mukaansa miljoonia työläisiä, niin se on joukkoliikettä. En torju ehdottomasti ajatusta, että aivan pienikin puolue voi aloittaa vallankumouksen ja viedä sen voittoonsaan loppuun. Mutta puolueen pitää tietää, millaisin menetelmin se saa joukot puolelleen. Siihen tarvitaan perusteellista vallankumouksen valmistelua. Täällä toverit kuitenkin julistavat: on viipymättä lakattava vaatimasta „suuria” joukkoja. Sellaisia tovereita vastaan on julistettava taistelu. Ilman perusteellista valmistelua te ette saavuta voittoa yhdessäkään maassa. Aivan pienikin puolue on riittävä

saadakseen joukot mukaansa. Tiettyinä hetkinä suuret järjestöt eivät ole välttämättömiä.

Mutta voiton saavuttamiseksi tarvitaan joukkojen kannatusta. Ehdoton enemmistö ei ole aina välttämätön; mutta voiton saavuttamiseksi, vallan säilyttämiseksi ei riitä pelkkä työväenluokan enemmistö — käytän tässä termiä „työväenluokka” länsieurooppalaisessa merkityksessä, t.s. merkityksessä teollisuustyöläiset —, vaan tarvitaan myös riistetyn ja työtätekevän maalaisväestön enemmistöä. Oletteko ajatelleet tätä? Havaitsemmeko Terracinin puheessa merkkiäkään tällaisesta ajatuksesta? Hän puhuu vain „dynaamisesta tendenssistä”, „siirtymisestä passiivisuudesta aktiivisuuteen”. Kosketteleeko hän sanallakaan elintarvikekysymystä? Työläiset kuitenkin vaativat ravintoa, vaikka he voivatkin kestää paljon ja kärsiä nälkää, kuten olemme nähneet tietyssä määrin Venäjällä. Sen vuoksi meidän pitää saada puolellemme ei ainoastaan työväenluokan enemmistö, vaan myös työtätekevän ja riistetyn maalaisväestön enemmistö. Oletteko valmistelleet tätä? Ette juuri missään.

Niinpä siis toistan: minun on puolustettava teesejämme ehdottomasti ja pidän tätä puolustamista velvollisuutenani. Me emme ole ainoastaan tuominneet keskustalaisia, vaan myös karkottaneet heidät puolueesta. Nyt meidän on käännyttävä toista puolta vastaan, jota myös pidämme vaarallisena. Meidän on sanottava tovereille totuus mitä kohteliimmassa muodossa (ja se on sanottu teeseissämme ystävällisesti ja kohteliaasti), niin ettei kukaan tuntisi itseään loukatuksi: edessämme on nyt toisenlaisia ja tärkeämpiä kysymyksiä kuin keskustalaisten jahtaaminen. Siitä kysymyksestä olemme saaneet tarpeeksemme. Se alkaa jo kyllästyttää. Sen asemesta tovereiden olisi pitänyt oppia käymään todellista vallankumoustaistelua. Saksan työläiset ovat jo ryhtyneet siihen. Sadattuhannet proletaarit taistelivat siellä sankarillisesti. Kaikki, jotka esiintyvät puheissaan tuota taistelua vastaan, on viipymättä erotettava. Mutta sen jälkeen ei pidä harrastaa tyhjää suunsoittoa, vaan on ryhdyttävä oppimaan, oppimaan tehtyjen virheiden pohjalta, miten taistelu voidaan järjestää paremmin. Emme saa peitellä virheitämme vihollisen edessä. Kuka pelkää sitä, ei ole vallankumouksellinen. Päinvastoin, jos sanomme työläisille avoimesti: „Niin, me olemme

tehneet virheitä", se merkitsee, että vastaisuudessa virheet eivät toistu ja että osaamme valita ajankohdan paremmin. Jos sitten varsinaisen taistelun kulussa puolellemme tulee työtätekevien enemmistö — ei pelkkä työväenluokan enemmistö, vaan kaikkien riistettyjen ja sorrettujen enemmistö —, silloin me todella voitamme. (Kauan kestäviä myrskyisiä suosionosoituksia.)

4

ALUSTUS VKP:n TAKTIIKASTA
HEINÄKUUN 5 pnä

Toverit, minulla ei oikeastaan ole ollut mahdollisuutta valmistaa tätä alustusta siten kuin kuuluisi. Systemaattisesti olen voinut valmistaa vain elintarvikeveroa käsittelevän kirjaseini käännöksen ja teesit Venäjän kommunistisen puolueen taktiikasta. Tähän aineistoon haluan vain liittää muutamia selityksiä ja huomautuksia.

Puolueemme taktiikan perustelemiseksi minun pitää nähdäkseni aloittaa kansainvälisen tilanteen valaisusta. Olemme jo käsitelleet yksityiskohtaisesti kapitalismin taloudellista tilannetta maailman mitassa, ja kongressi on jo hyväksynyt siitä tietyt päätöslauselmat. Koskettelen tätä kysymystä teeseissäni hyvin lyhyesti ja puhtaasti poliittiselta näkökannalta. En kajoa taloudelliseen perustaan, mutta tasavaltamme kansainvälisessä asemassa on mielestäni otettava lukuun poliittisesti se tosiasia, että nyt on syntynyt kiistattomasti tietty tasapainotila niiden voimien välillä, jotka kävivät keskenään avointa aseellista taistelua sen tai tämän johtavan luokan herruudesta — tasapainotila toisaalta porvarillisen yhteiskunnan, koko kansainvälisen porvariston ja toisaalta Neuvosto-Venäjän välillä. Tasapainotila kylläkin vain rajoitetussa mielessä. Toteankin vain tuon sotilaallisen taistelun suhteen, että kansainvälisessä tilanteessa on syntynyt tietty tasapainotila. On tietysti korostettava, että puhe on vain suhteellisesta tasapainosta, hyvin epävakaa tasapainosta. Kapitalistisiin valtioihin on kerääntynyt paljon tulenarkaa ainesta, samoin kuin niihinkin maihin, joita tähän saakka on pidetty historian objekteina eikä subjekteina, t.s. siirto- ja puoli-siirtomaihin; siksi on täysin mahdollista, että sanotuissa

maissa puhkeaa ennemmin tai myöhemmin ja aivan odottamatta kapinoita, suuria taisteluja ja vallankumouksia. Viimeisten vuosien aikana olemme nähneet kansainvälisen porvariston käyvän avointa taistelua ensimmäistä proletaarista tasavaltaa vastaan. Tuo taistelu on ollut koko maailman poliittisen tilanteen keskiönä, ja juuri siinä kohdin on nyt tapahtunut muutos. Kansainvälisen porvariston yritys kuristaa tasavaltaamme on epäonnistunut, ja siksi on syntynyt tasapainotila, joka on tietenkin hyvin epävakaa.

Me käsitämme tietysti erittäin hyvin, että maailman porvaristo on tällä haavaa paljon voimakkaampi tasavaltaamme ja että vain olosuhteiden omalaatuinen yhteenpunoutuminen estää sitä jatkamasta sotaa meitä vastaan. Viimeisten viikkojen aikana olemme jo havainneet Kaukoidässä jälleen hyökkäysyrityksiä, eikä voi olla epäilystäkään siitä, että tuollaiset yritykset tulevat jatkumaan vastaisuudessaakin. Sen suhteen puolueessamme ei ole mitään epäilyjä. Meille on tärkeää todeta, että on olemassa epävakaa tasapainotila ja että meidän on käytettävä hyväksemme tätä hengähdystaukoa, ottaen huomioon nykyisen tilanteen luonteenomaiset tunnusmerkit, soveltaen taktiikkaamme tämän tilanteen erikoisuuksia vastaavasti ja unohtamatta hetkeksikään, että aivan yhtäkkiä voi syntyä uudelleen aseellisen taistelun välttämättömyys. Tehtävänäme on edelleenkin Punaisen Armeijan järjestäminen ja voimistaminen. Myös elintarvikekysymyksen kohdalla meidän on edelleenkin ajateltava ensi kädessä Punaista Armeijaamme. Emme voi lähteä toiselle tielle nykyisessä kansainvälisessä tilanteessa, jolloin meidän on yhä vielä pakko odottaa uusia hyökkäyksiä ja maailman porvariston uusia päällekkäusyrityksiä. Käytännön politiikkamme suhteen taas sillä tosiasialla, että kansainvälisessä tilanteessa on syntynyt eräänlainen tasapainotila, on tiettyä merkitystä, mutta vain siinä mielessä, että meidän täytyy myöntää, että vallankumouksellinen liike on tosin edistynyt, mutta kansainvälisen vallankumouksen kehitys ei ole tapahtunut tänä vuonna niin suoraviivaisesti kuin odotimme.

Kun me aikoinamme panimme alulle kansainvälisen vallankumouksen, emme tehneet sitä vakaumuksesta, että voisimme ennakoida sen kehitystä, vaan siksi, että monet seikat kannustivat meitä aloittamaan tämän vallankumouksen. Me ajattelimme: joko kansainvälinen vallankumous tulee

avuksemme ja silloin voittomme on taattu täydellisesti, tai suoritamme vaatimatonta vallankumoustyötämme tietoisina siitä, että tappion sattuessa palvelemme silti vallankumouksen asiaa, että meidän kokemuksestamme on oleva hyötyä muille vallankumouksille. Meille oli selvää, että proletarisen vallankumouksen voitto ei ole mahdollinen ilman kansainvälisen maailmanvallankumouksen tukea. Jo ennen vallankumousta ja sen jälkeenkin ajattelimme: joko nyt heti tai ainakin hyvin pian alkaa vallankumous muissa, kapitalistisesti kehittyneemmissä maissa, tai päinvastaisessa tapauksessa edessämme on tuho. Tästä tietoisuudesta huolimatta teimme kaikkemme säilyttääksemme neuvostojärjestelmän kaikissa olosuhteissa ja hinnalla millä hyvänsä, sillä tiesimme, että työemme koituu ei yksin meidän, vaan myös kansainvälisen vallankumouksen hyväksi. Me tiesimme sen ja lausuimme julki tämän vakauksen moneen kertaan ennen Lokakuun vallankumousta samoin kuin välittömästi sen jälkeenkin ja Brest-Litovskin rauhan solmimisen aikana. Ja se oli yleensä puhuen oikein.

Todellisuudessa liike ei kuitenkaan ole kulkenut niin suoraviivaisesti kuin me odotimme. Muissa suurissa, kapitalistisesti kehittyneimmissä maissa vallankumous ei ole vieläkään alkanut. Vallankumous kyllä kehittyy koko maailmassa — sen voimme tyydytyksellä todeta — ja vain tämän seikan takia kansainvälinen porvaristo ei kykene kuristamaan meitä, vaikka se onkin taloudellisessa ja sotilaallisessa suhteessa sata kertaa meitä voimakkaampi. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Teesien 2. pykälässä tarkastelen, miten tällainen tilanne on syntynyt ja mitä johtopäätöksiä meidän tulee siitä tehdä. Lisään vielä, että lopullinen johtopäätös, jonka teen siitä, on seuraava: kansainvälinen vallankumous, jota olemme ennustaneet, kehittyy eteenpäin. Mutta tuo etenevä liike ei ole ollut niin suoraviivaista kuin odotimme. Ensi silmäykseltä on selvää, että muissa kapitalistisissa maissa vallankumousta ei ole onnistuttu nostattamaan rauhanteon jälkeen, niin huono kuin tuo rauha onkin, vaikka vallankumouksen oireet ovat olleet, kuten tiedämme, hyvin tuntuvat ja monilukuiset — jopa paljon tuntuvammat ja monilukuisemmat kuin luulimmekaan. Nykyään ilmestyy kirjasia, joista saamme tietää, että viime vuosien ja viime kuukausien

aikana nuo vallankumouksen oireet Euroopassa ovat olleet paljon vakavampaa laatua kuin olemme aavistaneetkaan. Mitä meidän siis pitää tehdä nyt? Nyt pitää valmistella perusteellisesti vallankumousta ja tutkia syvällisesti sen konkreettista kehitystä etumaisissa kapitalistisissa maissa. Tämä on ensimmäinen opetus, jonka saamme kansainvälisestä tilanteesta. Oman Venäjän tasavaltamme suhteen meidän on käytettävä hyväksi tätä lyhyttä hengähdystaukoa ja sopeutettava taktiikkamme tähän historian mutkittelevaan linjaan. Poliittisessa mielessä tämä tasapaino on hyvin tärkeä, sillä näemme selvästi, että juuri monissa Länsi-Euroopan maissa, missä työväenluokan laajat joukot ja varsin todennäköisesti jopa väestön valtaenemmistö on järjestäytyneitä, porvariston päätukena ovat nimenomaan II ja II¹/₂ Internationalen liepeillä olevat työväenluokan vihamieliset järjestöt. Puhun siitä teesien 2. pykälässä ja luulen, että minun tarvinnee täällä kosketella vain kahta kohtaa, joita on jo valotettu taktiikkaa käsittelevissä puheenvuoroissa. Ensiksikin: proletariaatin enemmistön voittaminen puolellemme. Mitä järjestyneempää kapitalistisesti kehittyneen maan proletariaatti on, sitä suurempaa perusteellisuutta historia vaatii meiltä vallankumouksen valmistelussa ja sitä suuremmalla perusteellisuudella meidän on valloitettava puolellemme työväenluokan enemmistö. Toiseksi: kapitalismin päätukena teollisesti kehittyneissä kapitalistimaissa on juuri se osa työväenluokkaa, joka on järjestäytynyt II ja II¹/₂ Internationaleen. Ellei kansainvälinen porvaristo nojautuisi työläisten tuohon osaan, noihin työväenluokan keskuudessa oleviin vastavallankumouksellisiin aineksiin, se ei kykenisi lainkaan pysymään vallassa.

Haluaisin tässä korostaa myös siirtomaissa esiintyvän liikkeen merkitystä. Siinä suhteessa näemme kaikissa vanhoissa puolueissa, kaikissa II ja II¹/₂ Internationalen porvarillisissa ja pikkuporvarillisissa työväenpuolueissa vanhojen sentimentaalisten katsomusten jäännöksiä: niiden myötätunto nähkääs on kokonaan sorrettujen siirtomaaja puolisiirtomaakansojen puolella. Liikettä siirtomaissa pidetään yhä vielä vähämerkityksisenä kansallisena ja aivan rauhanomaisena liikkeenä. Asia ei kuitenkaan ole niin. XX vuosisadan alusta siinä suhteessa on tapahtunut suuria muutoksia: miljoonat ja sadat miljoonat — tosiasiallisesti

maapallon väestön valtaenemmistö — esiintyvät nyt itsenäisinä aktiivisina vallankumouksellisina tekijöinä. Ja on päivänselvää, että maailmanvallankumouksen tulevissa ratkaisevissa taisteluissa maapallon väestön enemmistön liike, joka alussa tähtää kansalliseen vapautukseen, kääntyy kapitalismia ja imperialismia vastaan ja esittää ehkä paljon suurempaa vallankumouksellista osaa kuin mitä me odotamme. On tärkeää korostaa, että me, ensi kertaa Internationalessamme, olemme ryhtyneet valmistelemaan tuota taistelua. Tällä valtavan laajalla kentällä on tietysti vaikeuksia paljon enemmän, mutta liike kulkee joka tapauksessa eteenpäin, ja siirtomaiden työtätekevät joukot, talonpojat, tulevat nykyisestä takapajuisuudesta huolimatta esittämään maailmanvallankumouksen seuraavissa vaiheissa hyvin suurta vallankumouksellista osaa. (V i l k a s t a h y v ä k s y m i s t ä.)

Mitä tulee tasavaltamme sisäiseen poliittiseen tilanteeseen, niin minun on alettava luokkasuhteiden yksityiskohteisesta tarkastelusta. Viimeisten kuukausien aikana on luokkasuhteissa tapahtunut muutoksia, sillä me huomaamme perustetun uusia meitä vastaan suunnattuja riistäjäloukan järjestöjä. Sosialismin tehtävänä on luokkien hävittäminen. Riistäjäloukan eturivissä ovat suurmaanomitajat ja teollisuuskapitalistit. Tässä kohden hajottamistyö on varsin helppoa ja voidaan suorittaa loppuun muutamassa kuukaudessa ja toisinaan jopa muutamassa viikossa tai muutamassa päivässä. Me pakkoluovutimme Venäjällä riistäjät, suurmaanomitajat samoin kuin kapitalistitkin. Sodan aikana heillä ei ollut omaa itsenäistä järjestöä ja he toimivat ainoastaan kansainvälisen porvariston sotilaallisten voimien häntyreinä. Nyt, sen jälkeen kun olemme torjuneet kansainvälisen vastavallankumouksen hyökkäyksen, on syntynyt venäläisen porvariston ja kaikkien venäläisten vastavallankumouksellisten puolueiden ulkomainen järjestö. Eri maihin hajaantuneiden venäläisten emigranttien luku on noin puolentoista tai kahden miljoonan paikkeilla. He julkaisevat melkein joka maassa päivälehtiä, ja kaikilla puolueilla, tilanherrojen ja pikkuporvariston puolueilla, myös sosialistivallankumoukselliset ja menshevikit mukaan luettuina, on monilukuiset yhteydet ulkomaiden porvarillisiin aineksiin, t.s. ne saavat riittävästi varoja oman lehdistön ylläpitoon; voimme havaita poikkeuksetta kaikkien

entisten poliittisten puolueittemme harjoittavan ulkomailla yhteistyötä ja näemme, miten „vapaa” venäläinen lehdistö ulkomailla sosialistivallankumouksellisten ja menshevikien lehdistä aina taantumuksellisimpiin monarkistilehtiin saakka puolustaa suurmaanomistusta. Tämä seikka helpottaa tiettyssä määrin meidän tehtäväämme, sillä me voimme helpommin nähdä vihollisen voimat, sen järjestyneisyyden ja sen leirissä esiintyvät poliittiset virtaukset. Toisaalta se tietysti vaikeuttaa työtämme, sillä nuo venäläiset vastavallankumoukselliset emigrantit käyttävät kaikkia keinoja valmistautuakseen taisteluun meitä vastaan. Tämä taistelu todistaa jälleen, että hallitsevien luokkien luokkavaisto ja luokkatietoisuus ovat yleensä ottaen yhä vielä korkeammalla tasolla kuin sorrettujen luokkien luokkatietoisuus, vaikka Venäjän vallankumous onkin tehnyt siinä suhteessa enemmän kuin kaikki aikaisemmat vallankumoukset. Venäjällä ei ole yhtään kylää, missä kansaa, missä sorrettuja ei olisi ravisteltu, saatu liikkeelle. Siitä huolimatta, jos arvioimme kylmäverisesti ulkomailla oleskelevien venäläisten vastavallankumouksellisten emigranttien järjestyneisyyttä ja heidän katsomustensa poliittista selvyyttä, me vakuutumme, että porvariston luokkatietoisuus on yhä vielä korkeampitasoista kuin riistettyjen ja sorrettujen luokkatietoisuus. Emigrantit tekevät kaikkia mahdollisia yrityksiä, käyttävät taitavasti jokaista tilaisuutta hyökätäkseen tavalla tai toisella Neuvosto-Venäjän kimppuun ja pirstoakseen sen. Olisi varsin opettavaa seurata järjestelmällisesti näiden venäläisten vastavallankumouksellisainesten tärkeimpiä pyrkimyksiä, tärkeimpiä taktillisia otteita ja tärkeimpiä virtauksia — ja uskon, että ulkomaalaiset toverit tekevätkin sen. Vastavallankumoukselliset toimivat pääasiassa ulkomailla, eikä tuon liikkeen seuraaminen ole ulkomaalaisille tovereille erikoisen vaikeaa. Meidän on eräissä suhteissa otettava oppia tuosta vihollisesta. Nuo vastavallankumoukselliset emigrantit ovat tarkoin selvillä tapahtumista, erinomaisesti järjestyneitä, hyviä strategeja, ja uskon, että työväenluokkaan vaikuttaisi propagandamielessä voimakkaasti kaiken sen järjestelmällinen vertailu ja järjestelmällinen tutkiminen, miten he järjestäytyvät ja käyttävät hyväkseen sitä tai tätä tilaisuutta. Tämä ei ole yleistä teoriaa, tämä on käytännön politiikkaa ja tästä näkyy, mitä vihollinen on oppinut. Venäjän porvaristo on

kärsinyt viimeisten vuosien aikana hirvittävän tappion. On olemassa vanha siivekäs sanonta, että lyöty armeija oppii paljon. Hajalle lyöty taantumusarmeija on oppinut paljon, oppinut mainiosti. Se oppii suurella halulla ja on saavuttanut todella suurta menestystä. Siihen aikaan, kun me otimme yhdellä rynnistyksellä vallan, Venäjän porvaristo oli järjestymätöntä ja poliittisesti kehittymätöntä. Nyt se on mielestäni nykyisellä länsi-eurooppalaisella kehitystasolla. Meidän on otettava se huomioon, parannettava omia järjestöjämme ja menettelytapojamme ja tulemme pyrkimään siihen kaikin voimin. Me selviydyimme suhteellisen helposti ja luullakseni muissa vallankumouksissa selviydytään noista kahdesta riistäjäluokasta yhtä helposti.

Riistäjäluokkien lisäksi on kuitenkin melkein kaikissa kapitalistimaissa — ehkä Englantia lukuunottamatta — pientuottajien ja pienviljelijäin luokka. Vallankumouksen peruskysymyksenä on nyt taistelu näitä kahta viimeksi mainittua luokkaa vastaan. Vapautuaksemme niistä on sovellettava toisenlaisia menetelmiä kuin taistelussa suurmaanomistajia ja kapitalisteja vastaan. Nuo luokat me saatoimme yksinkertaisesti pakkoluovuttaa ja häätää pois, minkä teimmekin. Mutta emme voi menetellä samalla tavoin viimeisten kapitalististen luokkien, pientuottajien ja pikkuporvarien suhteen, joita on kaikissa maissa. Useimmissa kapitalistimaissa nuo luokat muodostavat hyvin voimakkaan vähemmistön, noin 30—45% väestöstä. Kun niihin lisätään vielä työväenluokan pikkuporvarilliset ainekset, niin luku nousee jopa yli 50%. Niitä ei voida pakkoluovuttaa eikä karkottaa, niitä vastaan on taisteltava toisella tavalla. Venäjällä nyt alkavan kauden merkitys kansainväliseltä kannalta — jos tarkastellaan kansainvälistä vallankumousta yhtenäisenä prosessina — on itse asiassa siinä, että meidän on ratkaistava käytännöllisesti kysymys proletariaatin suhteista Venäjän viimeiseen kapitalistiseen luokkaan. Kaikki marxilaiset ovat ratkaisseet teoreettisesti tämän kysymyksen hyvin ja helposti; mutta teoria ja käytäntö ovat kaksi eri asiaa, ja tämän kysymyksen ratkaisu käytännössä tai teoriassa ei ole lainkaan samaa. Tiedämme varmasti tehneemme suuria virheitä. Kansainväliseltä kannalta katsoen merkitsee suurta edistystä se, että me pyrimme määrittelemään valtiollista valtaa pitävän proletariaatin suhteet viimeiseen kapitalistiseen

luokkaan, kapitalismin pohjimmaiseen perustaan, pienomistukseen, pientuottajaan nähden. Tämä kysymys on nyt noussut käytännöllisesti eteemme. Uskon, että kykenemme ratkaisemaan sen. Hankkimastamme kokemuksesta on joka tapauksessa oleva hyötyä tuleville proletaarisille vallankumouksille ja ne voivat valmistautua ratkaisemaan tämän kysymyksen teknillisesti paremmin.

Olen yrittänyt teeseissäni eritellä kysymystä proletariaatin suhteista talonpoikaistoon. Ensi kertaa historiassa on olemassa valtio, jossa on vain nämä kaksi luokkaa, vain proletariaatti ja talonpoikaisto. Jälkimmäinen muodostaa väestön valtaenemmistön. Se on tietysti hyvin takapajuista. Miten valtaa pitävän proletariaatin suhde talonpoikaistoon ilmenee käytännöllisesti vallankumouksen kehityksessä? Ensimmäinen muoto on liitto, läheinen liitto. Se on hyvin vaikea tehtävä, mutta joka tapauksessa taloudellisesti ja poliittisesti mahdollinen.

Miten olemme käyneet käytännöllisesti käsiksi tähän asiaan? Olemme solmineet liiton talonpoikaiston kanssa. Me käsitämme tämän liiton näin: proletariaatti vapauttaa talonpoikaiston porvariston riistosta, johdonalaisuudesta ja vaikutusvallasta ja valloittaa sen puolelleen voittaakseen yhdessä sen kanssa riistäjät.

Menshevikit päättävät näin: talonpoikaisto on enemmistönä, me olemme puhtaita demokraatteja, ja siksi enemmistön pitää ratkaista. Mutta koska talonpoikaisto ei voi olla itsenäinen, niin se merkitsee käytännöllisesti vain kapitalismin palauttamista. Tunnus on sama: liitto talonpoikien kanssa. Kun me puhumme liitosta, niin ymmärrämme sillä proletariaatin voimistamista ja lujittamista. Olemme koettaneet toteuttaa tätä proletariaatin ja talonpoikaiston välistä liittoa, ja tällöin ensimmäisenä vaiheena oli sotilaallinen liitto. Kolmivuotinen kansalaissota aiheutti valtavan suuria vaikeuksia, mutta helpotti tiettyssä suhteessa tehtävämme ratkaisua. Tämä kuulostaa ehkä kummalliselta, mutta niin se on. Sota ei ollut talonpojille mitään uutta; he ymmärsivät varsin hyvin sodan riistäjiä vastaan, suurmaanomistajia vastaan. Valtavan suuret talonpoikaisjoukot olivat puolellamme. Huolimatta suunnattomista välimatkoista sekä siitä, että suurin osa talonpojistamme ei osaa kirjoittaa eikä lukea, he omaksuivat propagandamme aivan helposti. Se todistaa, että laajat

kansanjoukot oppivat — kuten kehittyneimmissäkin mais-
sa — paljon helpommin omasta käytännön kokemuksestaan
kuin kirjoista. Meillä käytännön kokemuksen hankkimisen
teki talonpoikaistolle helpommaksi vielä se, että Venäjä on
niin tavattoman suuri ja että sen eri osat saattoivat olla
samaa aikaan eri kehitysasteilla.

Vastavallankumous saattoi päästä Siperiassa ja Ukrai-
nassa väliaikaisesti voitolle siksi, että talonpoikaisto oli
siellä porvariston puolella, siksi että talonpojat olivat meitä
vastaan. Talonpojat sanoivat useinkin: „Olemme bolshevik-
keja, mutta emme kommunisteja. Kannatamme bolshevik-
keja, koska he karkottivat tilanherrat, mutta emme kannata
kommunisteja, sillä he ovat yksityistaloutta vastaan.” Ja
jonkin aikaa vastavallankumous saattoi olla Siperiassa ja
Ukrainassa voitolla, koska porvaristo oli saavuttanut
menestystä taistelussa vaikutusvallasta talonpoikien kes-
kuudessa; varsin lyhyt kausi riitti kuitenkin avaamaan
talonpoikien silmät. He saivat lyhyessä ajassa käytännöl-
listä kokemusta ja sanoivat pian: „Niin, bolshevikit ovat
varsin epämiellyttäviä ihmisiä, me emme pidä heistä, mutta
he ovat sentään parempia kuin valkokaartilaiset ja Perus-
tava kokous.” Perustava kokous on heillä kirosana. Eikä
vain kehittyneillä kommunisteilla, vaan myös talonpojilla.
He tietävät käytännöstä, että Perustava kokous ja valko-
kaarti ovat sama asia, että edellisen jälkeen tulee kiertä-
mättömästi jälkimmäinen. Myös menshevikit käyttävät
hyväkseen sotilaallista liittoa talonpoikaiston kanssa, mutta
eivät ajattele sitä, että sellainen liitto ei yksin riitä. Soti-
laallinen liitto ei voi kestää ilman taloudellista liittoa.
Emmehän tule toimeen pelkällä ilmalla; liittomme talon-
poikien kanssa ei olisi millään muotoa kestänyt pitkää
aikaa ilman taloudellista perustusta, joka oli voittomme
pohja sodassa maamme porvaristoa vastaan: olihan por-
varistomme liittynyt yhteen koko kansainvälisen porvaris-
ton kanssa.

Meidän ja talonpoikaiston välisen taloudellisen liiton
perusta oli tietysti hyvin yksinkertainen, jopa karkeakin.
Talonpoika sai meiltä kaiken maan ja meidän tukemme
suurmaanomistusta vastaan. Meidän tuli saada sitä vas-
taan elintarvikkeita. Tämä liitto oli jotain kokonaan uutta,
eikä se perustunut tavallisiin tavarantuottajien ja kulutta-
jien välisiin suhteisiin. Meidän talonpoikamme käsittivät

sen paljon paremmin kuin II ja II^{1/2} Internationalen sankarit. Talonpojat ajattelivat: „Nuo bolshevikit ovat ankaria johtajia, mutta he ovat silti omaa väkeä.” Oli miten tahansa, me loimme siten uuden taloudellisen liiton perusteet. Talonpojat antoivat Punaiselle Armeijalle elintarvikkeita ja se puolestaan auttoi talonpoikia puolustamaan maitaan. Tämän seikan unohtavat aina II Internationalen sankarit, jotka Otto Bauerin tavoin eivät käsitä ollenkaan todellista tilannetta. Me myönnämme, että liitto alkuperäisessä muodossaan oli hyvin primitiivinen ja että teimme hyvin paljon virheitä. Mutta meidän oli toimittava mahdollisimman kiireesti, meidän piti järjestää armeijan huolto mihin hintaan tahansa. Kansalaissodan aikana meidät oli eristetty Venäjän kaikista vilja-alueista. Asemamme oli hirvittävä, ja tuntuu miltei ihmeeltä, että Venäjän kansa ja työväenluokka jaksoivat kestää niin paljon kärsimyksiä, puutetta ja kieltäymyksiä, vaikka niillä ei ollut mitään muuta kuin lannistumaton pyrkimys voittoon. (Vilkasta hyväksymistä ja suosionosoituksia.)

Kansalaissodan päätyttyä tehtävämme muuttui joka tapauksessa toisenlaiseksi. Ellei maa olisi ollut siinä määrin hävitetty kuin se oli seitsemän vuotta jatkuneen yhtämittaisen sodan jälkeen, olisi ehkä ollut mahdollista siirtyä helpommin proletariaatin ja talonpoikaiston välisen liiton uuteen muotoon. Mutta jo ennestäänkin vaikeaa tilannetta vaikeutti vielä katovuosi, rehun puute j.n.e. Sen johdosta talonpoikien puutteenalainen tila kävi sietämättömäksi. Meidän oli näytettävä viipymättä laajoille talonpoikaisjoukoille, että olemme valmiit, pysyen ehdottomasti vallankumouksellisella tiellä, muuttamaan politiikkaamme siinä mielessä, että talonpojat voivat sanoa: bolshevikit haluavat parantaa meidän sietämätöntä asemaamme viipymättä ja hinnalla millä hyvänsä.

Täten tapahtui muutos talouspolitiikassamme: pakko-oton tilalle tuli luontoisverotus. Sitä ei keksitty yhtäkkiä. Te voitte poimia bolshevistikasesta lehdistöstä useiden kuukausien ajalta joukon ehdotuksia, mutta todella menestystä lupaavaa luonnosta ei keksitty. Se ei kuitenkaan ole tärkeää. Tärkeä on se tosiasia, että me suoritimme muutoksen talouspolitiikassamme pitäen ohjeena yksinomaan käytännöllistä asiaintilaa ja tilanteesta johtuvaa välttämättömyyttä. Katovuosi, rehun puute, polttoainepula — kaikki se

vaikuttaa tietysti ratkaisevalla tavalla talouteen kokonaisuudessaan, muun muassa myös talonpoikaistalouteen. Jos talonpoikaisto tekee lakon, me emme saa halkoja. Ja jos emme saa halkoja, tehtaat joudutaan pysäyttämään. Talouspula sai näin ollen ankaran kadon ja rehun puutteen seurauksena keväällä 1921 jättiläismäiset mittasuhteet. Kaikki se oli kolmivuotisen kansalaissodan jälkiseurausta. Piti näyttää talonpoikaistolle, että me voimme ja haluamme muuttaa nopeasti politiikkamme keventääksemme viipymättä talonpoikaiston puutteenalaista asemaa. Olemme aina sanoneet — II kongressissa myös puhuttiin siitä —, että vallankumous vaatii uhreja. On tovereita, jotka käyttävät propagandassaan seuraavanlaista perustelua: olemme valmiit suorittamaan vallankumouksen, mutta se ei saa olla liian vaikea. Ellen erehdy, tämän ajatuksen esitti тов. Šmeral puheessaan Tshekkoslovakian puolueen edustajakokouksessa¹⁰⁷. Luin siitä reichenbergiläisestä „Vorwärtsistä”¹⁰⁸. Siellä on näköjään lievästi vasemmistolainen siipi. Tuota lähdettä ei siis voida pitää aivan objektiivisena. Joka tapauksessa minun on sanottava, että jos Šmeral on puhunut niin, hän on väärässä. Eräät puhujat, jotka esiintyivät samassa edustajakokouksessa Šmeralin jälkeen, lausuvat: „Me seuraamme Šmeralia, sillä siten vältymme kansalaissodalta.” Jos kaikki tämä on totta, minun täytyy sanoa, että sellainen agitaatio ei ole kommunistista eikä vallankumouksellista. Jokainen vallankumous aiheuttaa luonnollisesti suuria menetyksiä sille luokalle, joka suorittaa vallankumouksen. Vallankumous eroaa tavallisesta taistelusta siinä, että liikkeeseen osallistuu kymmenen, sata kertaa enemmän ihmisiä ja siinä suhteessa jokainen vallankumous merkitsee uhrauksia ei vain yksilöille, vaan koko luokalle. Proletariaatin diktatuuri Venäjällä on vaatinut hallitsevalta luokalta, proletariaatilta, niin paljon uhrauksia, aiheuttanut sille sellaista puutetta ja sellaisia kieltäymyksiä, ettei historia tunne mitään sen vertaista, ja on varsin todennäköistä, että kaikissa muissakin maissa asiain kulku tulee olemaan aivan samanlainen.

Herää kysymys, miten jaottelemme nuo kieltäytykset. Me olemme valtiovalta. Me voimme tietysti määrin jaotella kieltäytykset, säilyttää ne muutamien luokkien kannettavaksi ja siten keventää suhteellisesti erinäisten väestökerrosten asemaa. Mitä periaatetta meidän pitäisi noudattaa?

Oikeudenmukaisuusperiaatetta vai enemmistöperiaatetta? Ei. Meidän on toimittava käytännöllisesti. Meidän on suoritettava jaottelu siten, että proletariaatin valta säilyy. Se on ainoa periaattemme. Vallankumouksen alussa työväenluokan oli pakko kärsiä uskomatonta puutetta. Totean nyt, että elintarvikepolitiikkamme tuottaa vuosi vuodelta yhä parempaa menestystä. Tilanne on yleensäkin epäilemättä parantunut. Mutta talonpojat ovat Venäjällä voittaneet vallankumouksessa ehdottomasti enemmän kuin työväenluokka. Siitä ei voi olla mitään epäilystä. Teorian kannalta se tietysti osoittaa, että vallankumouksemme oli tietyssä määrin porvarillinen. Kun Kautsky esitti meitä vastaan tämän todistuskappaleen, me nauroimme. On luonnollista, että ilman suurmaaomaisuuden pakkoluovuttamista ja ilman suurten maanomistajain karkottamista ja ilman maan jakoa vallankumous voi olla vain porvarillinen eikä sosialistinen. Meidän puolueemme oli kuitenkin ainoa puolue, joka pystyi viemään porvarillisen vallankumouksen päätökseen asti ja helpottamaan taistelua sosialistisen vallankumouksen puolesta. Neuvostovalta ja neuvostojärjestelmä ovat sosialistisen valtion instituutioita. Me olemme jo luoneet nuo instituutiot, mutta talonpoikaiston ja proletariaatin taloudellisten suhteiden ongelmaa ei ole vielä ratkaistu. Edessä on vielä paljon työtä ja tämän taistelun tulos riippuu siitä, kykenemmekö ratkaisemaan tuon ongelman vai emme. Täten siis kieltäymysten jaottelu on eräs vaikeimmista käytännön tehtävistä. Yleensä ottaen talonpoikaiston asemassa on tapahtunut parannusta, mutta työväenluokan osalle on langennut suuria kärsimyksiä — ja nimenomaan sen vuoksi, että se toteuttaa diktatuuriaan.

Mainitsin jo, että rehun puute ja kato aiheuttivat keväällä 1921 mitä hirvittäväntä puutetta talonpoikaistolle, joka on meillä enemmistönä. Me emme voi pysyä pystyssä ilman hyviä suhteita talonpoikaistoihin. Siksi tehtävänämme oli auttaa viipymättä talonpoikia. Työväenluokan asema on poikkeuksellisen vaikea. Se kärsii hirveästi. Poliittisesti kehittyneimmät ainekset käsittävät kuitenkin, että meidän täytyy työväenluokan diktatuurin etua silmälläpitäen ponnistaa voimamme äärimmilleen auttaaksemme talonpoikaistoa mihin hintaan tahansa. Työväenluokan etujoukko on käsittänyt sen, mutta vieläkin on tuossa etujoukossa ihmisiä, jotka eivät jaksakaan sitä tajuta, ovat liian uupuneita

käsittääkseen sen. He pitivät sitä virheenä ja alkoivat käyttää sanaa opportunisti. Sanoivat, että bolshevikit näkkääs auttavat talonpoikia. Talonpoika, joka riistää meitä, mukamas saa kaikkea mitä haluaa, vaikka työmies näkee nälkää. Mutta onko se opportunistia? Me autamme talonpoikia siksi, että ilman liittoa heidän kanssaan proletariaatin valtiollinen valta ei ole mahdollista, sen säilyttäminen ei ole ajateltavissa. Nimenomaan tämä tarkoituksenmukaisuus eikä jaottelun oikeudenmukaisuus on ollut meillä ratkaisevana vaikuttimena. Me autamme talonpoikia, sillä se on ehdottoman välttämätöntä, jotta voisimme säilyttää valtiollisen vallan. Diktatuurin korkeimpana periaatteena on proletariaatin ja talonpoikaiston liiton ylläpitäminen, jotta proletariaatti voisi säilyttää johtavan aseman ja valtiovallan.

Ainoa sitä varten keksimämme keino oli siirtyminen luontoisverotukseen, mikä oli taistelun kiertämätön seuraus. Lähimmän vuoden aikana ryhdymme ensi kerran sovelta-
maan sellaista verotusta. Käytännössä tätä periaatetta ei ole vielä kokeiltu. Meidän on siirryttävä sotilaallisesta liitosta taloudelliseen liittoon ja teoreettisesti sen perustana voi olla vain luontoisveron voimaan saattaminen. Siinä on ainoa teoreettinen mahdollisuus päästä todella vankalle sosialistisen yhteiskunnan taloudelliselle perustalle. Sosialisoitu tehdas antaa talonpojalle tuotteitaan ja talonpoika antaa niiden vastikkeeksi viljaa. Se on ainoa mahdollinen sosialistisen yhteiskunnan olemassaolon muoto, ainoa sosialistisen rakennustyön muoto maassa, missä pientalonpoika on enemmistönä tai ainakin hyvin merkittävänä vähemmistönä. Osan talonpoika antaa verona ja toisen osan sosialistisen tehtaan tuotteita vastaan tai tavaranvaihdon kautta.

Tässä tulee eteemme kaikkein vaikein kysymys. Luontoisvero merkitsee kauppavapautta, se on itsestään selvää. Talonpojalla on oikeus maksettuaan luontoisveron vaihtaa loput viljastaan vapaasti. Tämä vaihdon vapaus merkitsee kapitalismin vapautta. Me sanomme tämän avoimesti ja korostamme sitä. Emme lainkaan salaa sitä. Asiamme olisivat huonolla tolalla, jos me yrittäisimme salata sen. Kauppavapaus merkitsee kapitalismin vapautta, mutta samalla sen uutta muotoa. Se merkitsee, että me tietysti määrin luomme kapitalismia uudestaan. Teemme sitä aivan

julkisesti. Se on valtiokapitalismia. Mutta valtiokapitalismi yhteiskunnassa, jossa valta on pääomalla, ja valtiokapitalismi proletaarisessa valtiossa ovat kaksi eri käsitettä. Kapitalistisessa valtiossa valtiokapitalismi merkitsee, että valtio tunnustaa sen ja valvoo sitä porvariston hyödyksi ja proletariaattia vastaan. Proletaarisessa valtiossa tehdään aivan samoin työväenluokan hyödyksi, jotta voitaisiin säilyttää asemat yhä vielä voimakasta porvaristoa vastaan ja taistella sitä vastaan. On itsestään selvää, että meidän pitää antaa toimilupia vierasmaalaiselle porvaristolle, ulkomaiselle pääomalle. Me annamme ulkomaalaisille kapitalisteille ilman vähäisintäkään denationalisointia malmikaivoksia, metsiä, öljylähteitä saadaksemme heiltä teollisuustuotteita, koneita j.n.e. ja jälleenrakentaaksemme sillä keinoin oman teollisuutemme.

Valtiokapitalismia koskevassa kysymyksessä emme tietystikään olleet oitis kaikki yksimielisiä. Mutta tämän asian yhteydessä olemme voineet suureksi iloksemme todeta, että talonpoikaistomme kehittyi, että se on käsittänyt täydellisesti nykyisen taistelunme historiallisen merkityksen. Aivan tavallisia talonpoikia on tullut kaukaisilta seuduilta luoksemme ja sanonut: „Mitä tämä on? Omat venäjää puhuvat kapitalistit ajettiin tiehensä, tuleeeko meille nyt ulkomaalaisia kapitalisteja?” Eikö se osoita talonpoikiemme kehittymistä? Talouselämän kysymyksiin perehtyneelle työläiselle ei tarvitse selittää, miksi tämä kaikki on tarpeellista. Seitsenvuotinen sota on köyhdyttänyt meidät siinä määrin, että teollisuutemme jälleenrakentaminen vaatii monia vuosia. Meidän on maksettava takapajuisuudestamme, heikkoudestamme, siitä mitä me nyt opimme, mitä meidän täytyy oppia. Ken haluaa oppia, maksakoon opista. Tämä meidän on selitettävä kaikille, ja jos todistamme sen käytännössä, niin työläisten ja talonpoikien suuret joukot yhtyvät mielipiteeseemme, sillä sitä tietä paranee nopeasti heidän asemansa, se turvaa teollisuutemme jälleenrakentamisen. Mikä pakottaa meidät menettelemään näin? Me emme ole yksin maailmassa. Elämme kapitalististen valtioiden järjestelmässä... Toisella puolella ovat siirtomaat, mutta ne eivät voi vielä auttaa meitä, ja toisella puolella kapitalistiset maat, mutta ne ovat vihollisiamme. Syntyy tietynlainen tasapainotila, tosin kyllä hyvin huono. Meidän on kuitenkin otettava lukuun tämä tosiasia. Emme saa sul-

kea silmiämme tältä tosiasialta, jos haluamme olemassa-olomme jatkuvan. On joko voitettava viipymättä koko porvaristo tahi maksettava pakkoveroa.

Myönnämme aivan avoimesti, emme salaa sitä, että toimiluvat valtiokapitalismin järjestelmässä merkitsevät pakkoveron maksua kapitalismille. Mutta me voitamme aikaa ja ajan voittaminen merkitsee kaiken voittamista, varsinkin tasapainotilan kaudella, jolloin ulkomaiset toverimme valmistelevat perusteellisesti omaa vallankumousta. Ja mitä perusteellisemmin se valmistellaan, sitä varmempi on oleva voitto. Siihen saakka meidän on kuitenkin pakko maksaa veroa.

Pari sanaa elintarvikepolitiikastamme. Se on tietysti ollut primitiivistä ja huonoa, mutta me voimme osoittaa menestyksiäkin. Tässä yhteydessä haluan vielä kerran tähdentää, että ainoa mahdollinen sosialismin taloudellinen perusta on koneellinen suurteollisuus. Se, joka unohtaa tämän, ei ole kommunisti. Meidän on ratkaistava tämä kysymys käytännöllisesti. Emme voi asettaa kysymyksiä samalla tavoin, kuin vanhan sosialismin teoretikot tekevät. Meidän pitää asettaa ne käytännöllisesti. Mitä merkitsee nykyaikainen suurteollisuus? Se merkitsee koko Venäjän sähköistämistä. Sellaiset maat kuin Ruotsi, Saksa ja Amerikka ovat jo lähellä sen toteuttamista, vaikka ovat vielä porvarillisia maita. Eräs ruotsalainen toveri kertoi, että heillä on sähköistetty huomattava osa teollisuudesta sekä 30% maataloudesta. Saksassa ja Amerikassa, jotka ovat kapitalistisesti vielä pitemmälle kehittyneitä, me näemme samaa vieläkin laajemmassa mitassa. Koneellinen suurteollisuus ei merkitse mitään muuta kuin koko maan sähköistämistä. Olemme jo nimittäneet erikoisen etevimmistä taloustieteilijöistä ja teknillisistä asiantuntijoista muodostetun valiokunnan. He ovat kylläkin melkein kaikki mieli-piteiltään Neuvostovallan vastustajia. Kaikki nuo specialistit siirtyvät kommunismin kannalle, mutta eivät siten kuin me, eivät kaksikymmenvuotisen maanalaisen työn kautta, jonka aikana tutkimme, kertosimme ja jauhoimme herkeämättä kommunismin aakkosia.

Melkein kaikki Neuvostovallan elimet kannattivat sitä, että kääntyisimme specialistien puoleen. Specialistit, insinöörit, tulevat puolellemme, kun todistamme heille käytännöllisesti, että sillä tavoin kohotetaan maan tuotantovoimia.

Ei riitä, että todistetaan se heille teoreettisesti. Meidän on todistettava se heille käytännöllisesti. Ja me voitamme nuo henkilöt puolellemme, jos emme aseta kysymystä kommunismin teoreettisen propagandan pohjalle, vaan muuten. Sanomme: suurteollisuus on ainoa keino, jolla talonpoikaisto voidaan pelastaa puutteesta ja nälästä. Kaikki myöntävät sen. Mutta miten se voidaan tehdä? Teollisuuden jälleerakentaminen vanhalla perustalla vaatii liian paljon työtä ja aikaa. Meidän on annettava teollisuudelle nykyaikaisempia muotoja, nimittäin siirryttävä sähköistämiseen. Se vaatii paljon vähemmän aikaa. Meillä on jo laadittu sähköistämissuunnitelmat. Kolmatta sataa spesialistia — melkein poikkeuksetta kaikki Neuvostovallan vastustajia — osallistui mielenkiinnolla sen laatimistyöhön, vaikka he eivät olekaan kommunisteja. Teknillisen tieteen kannalta heidän täytyi kuitenkin myöntää, että se on ainoa oikea tie. Suunnitelmasta sen toteuttamiseen on tietenkin vielä pitkä matka. Varovaiset spesialistit sanovat, että ensivuoroiset työt vaativat vähintään 10 vuotta. Professori Ballod on laskenut, että Saksan sähköistämiseen riittää kolme—neljä vuotta. Meille on kymmenenkin vuotta liian vähän. Esitän teeseissäni numerotietoja käytännöstä, jotta näkisitte, miten vähän olemme tähän asti voineet tehdä tällä alalla. Esittämani numerot ovat niin vaatimattomia, että heti käy ilmeiseksi niiden pikemminkin propagandistinen kuin tieteellinen merkitys. Meidän täytyy kuitenkin aloittaa propagandasta. Maailmansodassa mukana ollut venäläinen talonpoika, joka vietti muutamia vuosia Saksassa, näki siellä, miten taloutta pitää hoitaa nykyaikaiseen tapaan, jotta voitettaisiin nälkä. Meidän tulee harjoittaa laajaa propagandaa tähän suuntaan. Näillä suunnitelmilla sellaisenaan on ollut tähän mennessä vähän käytännöllistä merkitystä, mutta sitä vastoin niiden agitatorinen merkitys on hyvin suuri.

Talonpoika näkee, että on luotava jotain uutta. Talonpoika käsittää, että sen hyväksi on työskenneltävä koko valtakunnan mitassa eikä jokaisen yksikseen. Saksalaisten sotavankina ollessaan talonpoika näki ja tajusi, mikä on elämän, kulttuurillisen elämän reaalinen perusta. 12 tuhatta kilowattia on hyvin vaatimaton alku. Amerikkalaiseen, saksalaiseen tai ruotsalaiseen sähköistämiseen tutustunut ulkomaalainen ehkä nauraa sille. Mutta se parhaiten nau-

raa, joka viimeksi nauraa. Olkoon, että älku on vaatimaton. Talonpoika alkaa kuitenkin käsittää, että uusia töitä on suoritettava valtavissa mittasuhteissa ja niitä pannaan jo alulle. On voitettava suunnattomia vaikeuksia. Me pyrimme solmimaan suhteita kapitalistisiin maihin. Ei pidä harmitella sitä, että annamme kapitalisteille muutamia satoja miljoonia kiloja öljyä sillä ehdolla, että he auttavat meitä maamme sähköistämässä.

Ja nyt lopuksi muutama sana „puhtaasta demokratiasta”. Linaan kohdan Engelsin joulukuun 11 pñä 1884 Bebelille kirjoittamasta kirjeestä:

„...Puhdas demokratia saa vallankumouksen hetkellä lyhyeksi ajaksi tilapäisen merkityksen porvarillisena äärimäisyyspuolueena, jona se esiintyi jo Frankfurtissa, koko porvarillisen ja jopa feodaalisenkin talouden viimeisenä pelastuksen ankkurina... Aivan samoin vuonna 1848 koko feodaalis-byrokraattinen massa kannatti maaliskuusta syyskuuhun liberaaleja pitääkseen vallankumoukselliset joukot kuuliaisuudessa... Joka tapauksessa meidän ainoana vastustajanamme kriisin aikana ja seuraavana päivänä sen jälkeen on koko taantumuksellinen massa yhdistyneenä puhtaan demokratian ympärille, ja sitä ei mielestäni saa jättää missään tapauksessa huomioon ottamatta.”

Me emme voi asettaa kysymyksiämme siten kuin teoreetikot sen tekevät. Taantumus kokonaisuudessaan, ei ainoastaan porvarillinen vaan myös feodaalinen taantumus, ryhmittyy „puhtaan demokratian” ympärille. Saksalaiset toverit tietävät paremmin kuin muut, mitä merkitsee „puhdas demokratia”, sillä Kautsky ja muut II ja II^{1/2} Internationalen johtajat puolustavat tuota „puhdasta demokratiaa” pahoilta bolshevikkeilta. Jos me arvostelemme venäläisiä sosialistivallankumouksellisia ja menshevikkejä heidän tekojensa eikä sanojensa mukaan, niin he eivät ole mitään muuta kuin pikkuporvarillisen „puhtaan demokratian” edustajia. He osoittivat klassillisen puhtaasti meidän vallankumouksessamme sekä myös viimeisen kriisin aikana, Kronstadtin kapinan päivinä, mitä merkitsee puhdas demokratia. Talonpoikaisto oli voimakkaassa käymistilassa, työläisten keskuudessa samoin vallitsi tyytymättömyys. He olivat uupuneita ja näännyksissä. Onhan myös inhimillisillä voimilla rajansa. He ovat kärsineet nälkää kolme vuotta, mutta ei voida olla nälässä neljää tai viittä

vuotta. Nälkä luonnollisesti vaikuttaa hyvin suuresti poliittiseen aktiivisuuteen. Mitä tekivät sosialistivallankumoukselliset ja menshevikit? He horjuivat kaiken aikaa ja vahvistivat horjuvaisuudellaan porvaristoa. Kaikkien venäläisten puolueiden järjestäytyminen ulkomailla osoittaa, millainen on asianlaita nyt. Venäläisen suurporvariston älykkäimmät johtajat päättelivät: „Me emme voi voittaa Venäjällä viipymättä. Siksi olkoon tunnuksenamme: 'Neuvostot ilman bolshevikkeja'.” Kadettien johtaja Miljukov puolusti Neuvostovaltaa sosialistivallankumouksellisia vastaan. Tämä kuulostaa hyvin kummalliselta. Mutta selaista on käytännön dialektiikka, jota opimme vallankumouksessamme omalaatuisella tavalla: oman taistelumme ja vihollistemme taistelun käytännön kokemuksesta. Kadetit puolustavat „Neuvostoja ilman bolshevikkeja”, koska he ymmärtävät hyvin tilanteen ja koska toivovat saavansa osan väestöstä tuohon onkeeseen. Näin puhuvat älykkäät kadetit. Eivät tietysti kaikki kadetit ole älykkäitä, mutta osa heistä on älykkäitä ja on ottanut jonkin verran oppia Ranskan vallankumouksesta. Tunnus on nyt seuraava: taistelu bolshevikkeja vastaan mihin hintaan hyvänsä, keinolla millä hyvänsä. Koko porvaristo auttaa nyt menshevikkejä ja sosialistivallankumouksellisia. Eserrät ja menshevikit ovat nyt koko taantumuksen etujoukko. Tämän vuoden keväällä meillä oli tilaisuus tutustua tuon vastavallankumouksellisen yhteistoiminnan hedelmiin.

Siksi meidän täytyy jatkaa säälimätöntä taistelua noita aineksia vastaan. Diktatuuri on kärjistyneen sodan tilaa. Olemme nimenomaan sellaisessa tilassa. Sotilaallista hyökkäystä ei tällä hetkellä tapahdu. Olemme kuitenkin eristettyjä. Mutta toisaalta emme ole täysin eristettyjä, kun kerran koko maailman kansainvälinen porvaristo ei kykene nykyään käymään avointa sotaa meitä vastaan, sillä koko työväenluokka — vaikka sen enemmistö ei vielä olekaan kommunistista — on kuitenkin niin tietoista, ettei salli interventiota. Porvariston on pakko ottaa huomioon tämä joukkojen mieliala, vaikka joukot eivät ole vielä kasvaneetkaan täydellisesti kommunismin tasolle. Sen vuoksi porvaristo ei voi nyt ryhtyä hyökkäykseen meitä vastaan, vaikka sekään ei ole mahdotonta. Kauhean sodan tila tulee jatkuamaan kunnes päästään yleiseen lopulliseen tulokseen. Ja me sanomme: „Sodassa noudatamme sodan tapoja: emme

lupaa mitään vapautta emmekä mitään demokratiaa." Julistamme talonpojille avoimesti, että heidän on valittava: joko bolshevikkien valta — ja silloin teemme kaikkia mahdollisia myönnytyksiä niissä rajoissa, joissa vallan säilyttäminen on mahdollista, ja sitten johdatamme heidät sosialismiin — tai sitten porvariston valta. Kaikki muu on petosta, silkkaa demagogiaa. Tuota petosta ja demagogiaa vastaan on julistettava mitä ankarin taistelu. Meidän kantamme on seuraava: toistaiseksi — suuria myönnytyksiä ja mitä suurinta varovaisuutta, ja nimenomaan sen vuoksi, että on olemassa eräänlainen tasapainotila, nimenomaan sen vuoksi, että olemme heikompia kuin yhdistyneet vihollisemme, sen vuoksi että talouselämämme pohja on liian heikko ja me kaipaamme vankempaa taloudellista perustaa.

Tämän halusin sanoa tovereille meidän taktiikastamme, Venäjän kommunistisen puolueen taktiikasta. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)
